

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 20 (5852) 20 fevral 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycanla Türkiyə arasında Protokol və Fəaliyyət Planı imzalandı

Azərbaycan və Türkiyə arasında Birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 9-cu iclasında Protokol və Fəaliyyət Planı imzalandı. Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov

"Twitter" hesabında yazıb. Nazir bildirib ki, qeyd olunan sənədlər ölkələr arasında iqtisadi münasibətlərin dərinləşməsinə, yeni birgə layihələrin reallaşdırılmasına töhfə verəcək.

Mehman CAVADOĞLU

Müxalifətin son və qəti döyüşü - 2

Fevralın 20-də Ermənistən birləşmiş müxalif qüvvələri baş nazir Paşinyanı devirmək üçün son və qəti döyüşə atılacaq. Bu məqsədlə bir aya yaxındı ki, Yerevanda keçiriləcək ümummilli mitinqə ciddi hazırlıq gedir. 44 günlük mühərbiyətə acı məglubiyətdən sonra rəzvən müddət qızılıb qalmış mühərbiyət partiyasının iki əsas simasının - eks-prezidentlər R. Köçəryan və S. Sərkisanın da son günler fəallığı məhz bununla bağlıdı.

Bax: səh.2

Peskov açıqladı: "Putin niyə general deyil?"

"Rusiya Prezidenti Vladimir Putin general rütbəsinə layiqdir, ancaq hazırda bu onun üçün prioritet təşkil etmir". RT-nin məlumatına görə, bu sözləri Rusiya liderinin mətbuat katibi Dmitri Peskov deyib.

"Ümumi götürsək, Putin dəfələrlə bu rütbəyə layiq olub, ancaq bu hazırda onun üçün əsas məsələ deyil. Bilsiniz ki, o, prezident kimi fəaliyyət göstərir, işləri çoxdur", - deyə Kremlin nümayəndəsi bildirib. Qeyd edək ki, Rusiya lideri Vladimir Putin hazırda polkovnik rütbəsindədir.

Kollec direktoru səs yazısına görə cəzalandırıldı

Yayılan səs yazısı ilə əla-qədar Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Bakı Huma-nitar Kollecinin direktoru Nərimin Qaralova ilə bağlı in-zibati tənbeh tədbiri görülüb.

Adalet.az-in məlumatına görə, bu barədə universitetin yadığı məlumatda qeyd edilir. Məlumatda bildirilir ki, səs yazısı ilə bağlı məsələ universitet rəhbərliyi tərəfindən arasınlıq və kollec direktorundan izahat alınıb: "Müəyyən olunub ki, qeyd olunan səs yazısı kollecin məsəfdən təşkil olunan imtahanlarından biri zamanı yazılıb və burada kontekstdən çıxarılib. Bununla belə, kollec direktoru onlayn imtahan zamanı işlədiyi ifadəyə görə tələbələrdən üzr istəyib. Kollec direktoru ilə bağlı inzibati tənbeh tədbiri görüülfib".

Rusiya Federasiyası Mülki Müdafiə, Fövqəladə Hallar və Təbii Fəlakətlərin Nöticələrinin Aradan Qaldırılması üzrə Nazirliyinin pirotexniklərdən ibarət qrupu Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar

Nazirliyinin (FHN) əməkdaşları ilə birləşdə işğaldən azad olunmuş torpaqlarımızın minalardan təmizlənməsi əməliyyatını davam etdirir. FHN-dən Adalet.az-a bildirilib ki, birgə fəaliyyət nöticəsində bu günədək, ümumiyyətlə, 880 adəd mina və 27 adəd partlamış sursat aşkar olunaraq müvafiq qayda-da zərərsizləşdirilib. Minalardan 390 adədi piyada əleyhinə, 490 adədi isə tank əleyhinə olan minalardır.

Qarsda Qış təlimində
iştirak edən hərbiçilərimiz
Azərbaycana qayıdır

Qars şəhərində keçirilmiş "Qış təlimi-2021" birgə təlimində iştirak edən azərbaycanlı hərbiçilər Türkistən yola salıb.

Adalet.az-in məlumatına görə, bu barədə Türkistən Milli Müdafiə Nazirliyi öz "Twitter" sahifəsində yazıb.

Qeyd edək ki, "Qış təlimi-2021" birgə təlimi fevralın 1-dən 12-dək keçirilib.

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Yəhudilərin ofisi. Bir yəhudidən soruşular:

- Hərəkətən, yəhudilər - ABŞ, Fransa, İngiltərə, Polşa, Rusiya, hətta Almaniya. Bu qədər çoxsunuz, böyükünüz, bəs, niyə İsrail bu qədər balacاد?

Yəhudi deyir:

- Ora bizim ofisimizdi.

Əli Əsədov Ankarada Türk Dünyası Meteoroloji Forumunda iştirak edib

Fevralın 19-da Ankarada Türk Dünyası Meteoroloji Forumu keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov və Türkiye Respublikasının Vitse-prezidenti Fuat Oktay Forumda iştirak ediblər.

Türkiyənin Meteorologiya Baş İdarəsinin yaradılmasının 84-cü ildönümüne həsr olunan Forumda türkdilli ölkələrin meteorologiya qurumlarının bənəlxalq platformalarda birgə fəaliyyətinin genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub.

Tədbirdə əvvəlcə Azərbaycanın ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayevin, Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşəcilik naziri Bəkir Pakdəmir, Qazaxıstanın, Qırğızıstanın, Özbəkistanın, Türkmenistanın, Şimali Kipr Türk Respublikasının müvafiq qurumlarının rəsmilərinin çıxışları dinlənilib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov çıxış edib.

Forumda Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın müraciəti oxunub.

Daha sonra Türkiye Respublikasının Vitse-prezidenti Fuat Oktay çıxış edib.

Forumun yekununda Türk Dünyasında Meteoroloji Birliyinin yaradılması barədə qərar qəbul olunub.

DTX: Dəqiqləşdirilməmiş xəbərləri yaymaq yolverilməzdır

Azərbaycana aid olan bəzi sosial media ressurslarında erməni mənbələrinə istinadən guya, "Ermənistan MTX-nin rəhbəri A. Abazyan, Rusiya sülhməramlı kontingentinin rəhbəri general R. Muradov, Azərbaycan DTX-nin sədri Əli Nağıyev və A. Arutyunyan arasında Suqovuşanda görüş planlaşdırılır" və sairə bu kimi başlıqlarla həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar yayılıb.

Adalet.az -in DTX-nin saytına istinadən verdiyi məlumatata görə, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti bu qəbildən olan xəbər və paylaşımları qəti şəkildə təkzib edir və diqqətə çatdırır ki, indiyədək Azərbaycan və Ermənistən təhlükəsizlik xidmətləri rəhbərlərinin baş tutmuş görüşləri barədə ictimaiyyətə ardıcıl məlumatlar verilib.

Azərbaycanın dövlət maraqlarının, ərazi bütövlüğünün və təhlükəsizliyinin etibarlı təmin olunması ilə bağlı məsələlərin cəmiyyətdə həssaslıqla qarşılandığı nəzərə alınaraq, bundan sonra da belə görüşlər barədə ictimaiyyətə məlumatlar veriləcəkdir.

Bir dəha ölkəmizin kütləvi informasiya vasitələrində və sosial mediada ümumdüvlət mənafələrinə ziyan vuran, həmçinin düşmən dairələri tərəfindən bilərkən sosial şəbəkələrə ötürüldüyü istisna olunmayan, Azərbaycanda ictimai rəyi əşədirmək məqsədi gündən əsassız və dəqiqləşdirilməmiş xəbərləri yaymamağa çağırır, belə halların yolverilməzliyini qeyd etməklə yalnız dövlət qurumlarının rəsmi məlumatlarına istinad olunmasını xahiş edirik.

Müxalifətin son və qəti döyüşü - 2

Fevralın 20-də Ermenistanın birləşmiş müxalif qüvvələri baş nazir Paşinyanı devirmək üçün son və qəti döyüşə atlacaq. Bu məqsədlə bir aya yaxındı ki, Yerevanda keçiriləcək ümmək milli mətininqə ciddi hazırlıq gedir. 44 günlük müharibədəki acı məğlubiyyətdən sonra müddət qəlinə qıslıb qalmış müharibə partiyasının iki əsas simasının - eks-prezidentlər R. Köçəryan və S. Sərkisyanın da son günlər fəallaşması məhz bununla bağlıdır. Sərkisyan bu günlərdə Armanus televizyonuna verdiyi sicilləmə müsahibəsində hakimiyət iştahı olmadığını və bundan sonra heç bir rəhbər vəzifə tutmayıacağını bildirədə, rəhbərlik etdiyi partiyanın ən azi etirazların ilk pilləsində, yəni Paşinyanın devriləməsi mərhələsində iştirak edəcəyi şübhə doğdurur. Onun indiyə kimi susqun-seyrçi mövqə tutması da, heç şübhəsiz, manqal inqilabı vaxtı təhlükəsizliyini qorumaqdan dolayı Paşinyanla əldə etdiyi gizlisövdəleşməylə bağlıdır. Əks təqdirdə bir medalın eyni üzü olduğu sələfinin taleyiini yaşayacağı qəcilməz idi.

İkinci Qarabağ Savaşı bitən gündən Yerevanın, eləcə də ölkənin bəzi iri şəhərlərinin küçə və meydانlarını bürüyən və indiyə kimi pis-yaxşı davam edən etiraz aksiyaları öz hədəfinə çatmadı. İlk dönməldə qınlara çəkilmiş Köçəryan-Sərkisyan cütlüyündən və hələ ki, proseslərə praqmatik münasibət sərgiləyən, Ermənistən gez-tez bu cür miskin aqibətlə üzləşəcəyini hər fürsətde dilə götürən ilk prezident L.Ter-Petrosyan'dan başqa bütün siyasi təşkilatların birləşmiş qüvvələrinin üç ay davam edən təpkiləri məglub Paşinyanı devirə bilmədi. Artıq etiraz aksiyaları gündən-günə sənməkdə, Yerevanın Teatr meydanında qurulan çadırlar muzey eksponatlarına çevrilməkdəydi. Yalnız hansısa siyasi xadim ordakı "əzabkeş vəton ovladları"nı ziyarət eləmək fikrinə düşəndə əvvəlcədən kimlərisə aparıb orda oturdurdular. Bir sözlə, Köçəryan-Sərkisyan cütlüğünün liderlərini qalmış tərəfdarlarının da dəstək verdiyi 15 partiya geniş eti-

raz dalğası yarada bilmədi-lər.

Qarabağ klanının və mühərribə partiyasının mərığa yatmış iki odioz figuru da məhz bu məqamı gözləyirmiş kimi fəallaşmağa başladı. Ancaq nə Köçəryanın nəticəsiz bitən Moskva vurnuxmaları, nə də Sərkisyanın təhlükəli siyasi rəqiblərin və əl-ayağa dolaşan doğmaların səfirləriyle uzaq ölkələrə sür-gün edildiyi üçüncü dünya ölkələrinin ənənələrinə uyğun Vatikana səfirlərə rəqiblərinin səfirləriyle qarşılaşmadı. Yeri gölmüşkən, kürəkən qayınatasının hakimiyəti dənəmində milyonlarla pul məniməsiyinə görə Paşinyan tərəfindən hələ müharibədən xeyli əvvəl vəzifədən uzaqlaşdırılmış və haqqında cinayət işi qaldırılmışdı. İndi onun xaricdə oturub hazırkı rejimi qamçılaması da vətən təssübü çəkməkdən yox, məhz bu qisəciliq hissindən qaynaqlanır. Görünür, Sərkisyanın neytrallıq müqabilində Paşinyandan qopardığı toxunulmazlıq imtiyazından kürəkən də pay umurmuş.

Təbii ki, son üç ayda özünün gücsüzlüyünə əmin olmuş müxalif 20 fevral mitinqinin axırına şans olduğunu yaxşı bilir, hətta bunu etiraf etməkdən belə çəkinmir. Köçəryan-Sərkisyan cütlüğünün ambisiyalarının üstünə su səpərək indiyə kimi yuxarıdan aşağı baxıqları digər müxaliflərə qoşulmağa qərar verməsinin kökündə də məhz bu amil dayanır. Təsadüfi deyil ki, bir neçə gün əvvəl müxalifətin əsas simalarının - Köçəryan, Sərkisyan, daşnak İşxan Saqatəyan, keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Artur Veneçyan, müxalifətin vəhid namizədi Vazgen Manukyan və milyarder Qaçık Çarukyanın iştirakiyla mitinq hazırlıqlarının müzakirə edildiyi toplantıda açıq şəkildə bəyan edilib ki, aksiyaya hədsiz sayıda adam çıxarmaq və müxalifətin gücünü nümayiş etdirmek bizə hava və su kimi lazımdı, əks təqdirdə 20 fevral-hamımızın siyasi karyerasının sonu olacaq.

Dinc mitinqlərlə hakimiyət dəyişikliyinə nail olmaq üçün küçələrə ən azı yüz minlərlə adamin

axışması vacib şərtdi. Həkimiyətə sədaqətli olan güc strukturlarının demorolizasiyası vədöñüklüyü bu andan sonra başlayır. Ermenistanda da hələ ki, mövcud iqtidara yaxşı halda sədaqət, pis halda loyallıq nümayiş etdirən hüquqmüəhafizə orqanlarının az qüvvə qarşısına geri çəki-ləcəyi ağlabatan deyil. Təşkilatçılarının nikbin proqnozlara rəğmən mitinqə deyilən sayın heç yarısı qədər adamın yığışacağı da inandırıcı görünmür. Birincisi ona görə ki, Paşinyan çox ağır məğlubiyyətdən sonra öz reytingini nisbi də olsa qoruyub saxlayır, xalq onun bir çox islahatlarından, xüsusilə korrupsiyaya qarşı apardığı ardıcıl mübarizədən yumşaq desək, məmnundu. İlincisə, hadisələri az-çox vərəvurd etməyi bacaranlar müharibədəki uğursuzluqlarda cəmi iki il hakimiyətdə olan baş nazirdən daha çox bu gün məhz onun qanına susamış Köçəryan-Sərkisyan cütlüğünün günahkar olduğunu fərqindərlər.

Paşinyanı yıxməq istəyən koalisyanın üzvlərisə başqa şeyin, özlərinin kifayət qədər geniş elektorata malik olmadıqlarının fərqlindərlər. İndi onlar bu boşluğu doldurmaq üçün adamları pul gücünə meydana tökmək isteyirlər. Mitinqlərin təşkilində mil-yardərlerin iştirakı da daha çox bu məqsədə xidmət edir. Söhbət təkəcə yuxarıda adını çəkdiyimiz milyardçıdan yox, diaspor düssərgəsindəki, xüsusilə Rusiyadakı zənginlərdən gedir. Adamların pul gücünə kütləvi etirazlara təhrik edilməsi siyasetçilərin köhnə şakərdi, sinanmış vəsitədi, amma həllədici amil deyil, olsa-olsa kosmetik üstünlük yaratmaqdan başqa bir iş yaramır.

Onu da unutməq lazımdı deyil ki, bugünkü beynəlxalq şərtlər də Paşinyanın devrilməsi üçün yeterli deyil. Beynəlxalq şərtlər deyəndə ki, indi Ermenistan siyasetinin iqtidarlı-müxalifətli kökləndiyi cəmi bir beynəlxalq ünvan var və hazırlı bas naziri devirmək hələlik həmin ünvandakıların cari planlarına daxil deyil.

Xatırladaq ki, müxalifətə texminən bir ay əvvəl oturraq mitinqlərə qərar verərək dənədən son məqsəd Paşinyanın istefasına nail olmayı idi. Aksiyanın əsas şəhəri də məhz beləydi: "Paşinyan istefə verənədək..."

Yuxarıda qeyd etdi ki, bu, say etibarıyla müxalifətin ikinci dəfə elan etdiyi son və qətidöyüşüdür. İlk dəfə olduğu kimi bu döyüşün dəuğurla bitmək ehtimalı çox azdır. Amma siyasi meydan həttə Teatr meydanı adlanşa belə teatr səhnəsi deyil. Onun tam şəkildə ssenariyolşdırılməsi mümkün-süz işdi. Odur ki, bütün siyasi proqnozlara rəğmən bu aksiyanı uğurlu sonluğuna da istisna deyil. Elə əsas sual da məhz burdan doğur. Əgər Paşinyan getsə, onun yerinə gələnlər neyəcəklər? Bütün siyasi, iqtisadi, hərbi resursları tam olaraq tükənmış bir məmləkətə nəyə nail olacaqlar? Təbii ki, ciddi heç nəyə. Sadəcə, hamının Paşinyana qarşı mübarizəsiyle əvəzləncək ki, nəticədə bu dəfə başları öz dəmir yumruqlarına tuş galəcək.

**Müsahibimiz deputat
Könül Nurullayevadır.**

- Könül xanım, hər bir dövlətin, cəmiyyətin formalasmasında ailə institutu böyük əhəmiyyət kəsb edir. Təsadüfi deməyi birləşdir ki, ailə özü bir dövlətdir. Bu səbəbdən dövlətimizin həyata keçirdiyi tədbirlər sırasında ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi xüsusi əhəmiyyətə malik məsələlər sırasında yer alır. Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin üzvü kimi ölkəmizdə bu istiqamətdə həyata keçirilən siyaseti necə qiymətləndirirsiniz?

- Azərbaycanda mənəvi dəyərlərə sadıq, sağlam təməl üzərində qurulan ail-

hərdə olduğu kimi, qadınların elm və təhsildə rolü, eyni zamanda təhsil sahəsində gender bərabərliyinin təmin olunması sahəsində Azərbaycan əsl nümunə sərgiləyir. Cəmiyyətimizde qadınların sadəciliq səviyyəsinə dair statistikaya nəzər salmaq ki -

qəmətində intensiv tədbirlərin görülməsidir. Bu mənada Parlamentin də müvafiq komitəsində geniş müzakirələr aparılır, qanunvericilik sahəsində təkmilləşdirilmə müşahidə olunur. MM-in Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsi olaraq aktual məsələləri, bu sahədə mövcud olan boşluqları ve narahədici məqamları diqqətdə saxlayır. Ailədə meydana çıxan çətinliklərin vaxtında üzə çıxarılması, böhranlı mərhələlərdə düzgün qərarların qəbul olunması oludur. Son vaxtlar, xüsusilə COVID-19 pandemiyasının bütün dünyada ail-

maq və böyümək hüququna zəmanət verilir. Bəzi hallarda ailə mühitində məhrum olan azyaşlıların sosial müdafiəsinə təmin etmek istiqamətdə də dövlət kompleks tədbirlər həyata keçirir. Uşaq hüquqlarının qorunması istiqamətində Heydər Əliyev Fonduun və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rolunu xüsusi qeyd etməliyik. Uşaqların hərtərəfli inkişafı, onların sosial qayğılarının həlli, bilik və bacarıqlarının üzə çıxarılması istiqamətində xidmətlər göstərilir, uşaqların sağlamlığının qorunması, onların layiqli vətəndaş kimi yetişmələrinə təkan verən coxsayılı proqramlar icra edilir.

- Bir ildən artıqdır ki, deputat mandati daşıyırınız. Mütəmadi olaraq

"Bütün neqativ halların qarşısını almaq üçün dövlət-cəmiyyət həmyərliyi olduqca labüddür"

İnstitutu formalasib. Əsrlər boyu Azərbaycan ailələri milli-mənəvi dəyərlərin daşıyıcısı olub. Bu gün də dövlət səviyyəsində ailə siyasetinin həyata keçirilməsi istiqamətində millimənəvi dəyərlərə səykənən ailə institutunun qorunub saxlanılması və möhkəmləndirilməsi üçün kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Bu gün Azərbaycanda qadın və uşaq hüquqlarının ölkə başçısının sərəncamları ilə təsdiq edilən dövlət proqramları, konsepsiyalar vasitəsilə təmin olunur. Ailə institutunun daha da gücləndirilməsi, gender bərabərliyinin təmin edilməsi, bütün sahələrdə qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi üçün ölkəmizdə geniş imkanlar var.

- Azərbaycan qadını cəmiyyətdə, ölkənin ictimai-siyasi həyatında, dövlət idarəciliyində aktiv təmsil olunur. Bu fealiyyət fonunda dövlət qadın siyasetinin xüsusiyyətlərini necə xarakterizə edərdiniz?

- Ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu qadın siyasetinin nəticəsidir ki, qadınlarımız sərbəst təhsil alır, ictimai-siyasi proseslərdə feal iştirak edirlər. Səhiyyə, elm, idman, demək olar ki, bütün sahələrdə uğura imza atan qadınlarımızın sayı ilbəil artır. Yeri gəlmışkən, ISESKO tərefindən elan olunan "Qadınlar ili" çərçivesində "Qadınlar və qızlar elmdə" Beynəlxalq Günü münasibətlə fevralın 11-de keçirilən videokonfransda da Birinci Vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan qadınlarının uğurlarından danışdı. Bütün sa-

fayətdir. Belə ki, dünyada elm, texnologiya, mühəndislik və riyaziyyat fənləri üzrə təhsil alanların 35 fəziləti qızlar təşkil edir, ölkəmizdə bu rəqəm 40 faizdir. Bu, çox ciddi göstəricidir, Azərbaycan qadının intellektinin ilbəil artması deməkdir. Beynəlxalq platformlarda da səsləndirildiyi kimi, qadınların, xüsusilə təhsil və elmdə üstünlük'lərə malik olması bəşəri problemlərin həlli üçün vacibdir.

Bu gün Azərbaycan qadınları ölkənin həm sosial-iqtisadi, həm də ictimai-siyasi həyatında feal iştirak edirlər. Təsadüfi deyil ki, bu gün Azərbaycanın Birinci Vitse-prezidenti, eyni zamanda bir sıra icra həkimiyəti başçılarının müavinleri qadındır. Bununla yanaşı, Milli Məclisde spiker başda olmaqla 22 qadın milət vəkili təmsil olunur. Yəni, bütün sahələrdə, o cümlədən dövlət idarəciliyində qadınların mühüm rol oynaması Azərbaycanda dövlət olaraq uğurlu qadın siyaseti ilə şərtlənir.

- Təmsil olunduğunuz komitədə ailədaxili münaqişələr, boşanmalar, intihar hadisələri ilə bağlı müzakirələr keçirilir mi? Bu problemlərin həlli istiqamətində Sizin öz baxışınız, təklifləriniz var mı?

- Hazırda Azərbaycanda iki milyon yüz mindən çox ailə var. Sadaladığınız neqativ hallar əslinde bütün cəmiyyətlərdə mövcuddur. Boşanmalar, meisət zorakılığı, azyaşlı qızların erkən nikaha cəlb olunması və s. Əsas məsələ bu problemlərin həlli və onları qarşısının alınması isti-

daxili münasibətlərə də birbaşa təsir etdiyi müshidə edir. Konkret olaraq, Azərbaycana gəlince, müvafiq dövlət qurumları, o cümlədən Dövlət Komitəsinin Uşaq və Ailələrə Dəstək mərkəzləri, qeyri-hökumət təşkilatları ailə-daxili problemlərin həlli istiqamətində tədbirlər görür. Xüsusilə meisət zorakılığının qarşısının alınması istiqamətində vətəndaş cəmiyyəti ilə birgə əməkdaşlıq səmərəli hesab olunur. Əlbəttə ki, ailələrin sosial-psixoloji durumunun yaxşılaşdırılması sahəsində maarifləndirme də oludur. Sonra, həlli hər zaman diqqətdə saxlanılır. Mən Prezident İlham Əliyevin 6-ci çağırış parlamentinin ilk iclasında deputatlara tövsiyəsinə xatırlatmaq istəyirəm. Cənab prezident ilk növbədə deputatlara dairələrdə feal olmayı, seçicilərlə daim təmasda olmayı tövsiyə etdi. Bu çıxış əslinde bizim üçün, xüsusilə yeni seçilmiş millət vəkilləri üçün yol xəritəsi idi. Həqiqətən də millət vəkili öz fealiyyətini ilk növbədə seçiciləri ilə qurmali, parlamentdə seçicilərinin səsi olmalıdır. Mən də millət vəkili kimi fealiyyətə başladığım ilk gündən seçicilərimlə six təmasdayam. Müraciətlər əsasən meisət qayğıları, sosial problemlərlə bağlı olur. Hər bir seçicinin müraciətinə fərdi yanaşılır, problemlərin həlli istiqamətində operativ tədbirlər görülür. Pandemiya şəraitinə baxmayaq, onlayn qəbullarımız, eyni zamanda karantin qaydaları yumşaldıqdan sonra səyyar görüşlərimiz davam edir. Mənim üçün əsas prioritet - seçicilərin mənə göstərdiyi etimadı doğrultmaq, millət vəkili kimi hər zaman dövlətçilik maraqlarını uca tutmaqdır.

Nicat NOVRUZOĞLU

Səxavət Məmməd

Hərbçilərin maaşları və onun acı nəticələri

Hərbçilərin maaşlarının bir qat edilməsi artıq öz acı nəticələrini verməkdədir.

Zamanında cəbhə bölgəsində xidmət edən zabit, gizir, MAXE-lərin demək olar böyük əksəriyyəti həm də maaşın çoxluğununa görə buna gedirdilər. Yüksək maaş həm də motivasiya idi. Həmin hərbçilər düzənlərini, yaşayışlarını o maaşa uyğun qurmuşdu. İpotekaya ev götürən kim, bankdan kredit götürüb ev tikən kim, maşın alan kim. Kreditlər də maaşlardan çıxıldı. Maaş karta köçürüdü, bank dərhal pulunu götürürdü. Yerdə qalan pulla da, həmin hərbçilər yaşayışlarını təmin edirdilər.

Hərbçilərin maaşları köçüb, bir çoxlarına minus 50, 90, 150 manat. Niyə minus? Yuxarda yazıldıqlarına görə. O hərbçilər yaşayışlarını bundan əvvəlki maaşa uyğun qurmuşdular. Bir çoxları banklara borclu qalıb. Ailələri borclarını ödəməkdədir.

Coxunun maaşlarına görə həsəd apardığı adamlar indi borclu, səfil günə düşməkdədir. Qərar verən asandır, önməli olan nəticələrini hesablamacıqdır.

Kimsə deyə bilər ki, güvənməzdilər, bir elə kredit görməzdilər. İnsanıq 500 manatlıq maaşa 500 manatlıq yaşamağı planlayırıq, 2 min manatlıq maaşa da 2 min manatlıq yaşamağı. Adamlar da alıqları maaşa uyğun həyat və gələcəyin planlaşmasını qurublar.

Ümid edirəm ki, maaş məsələsində geri addım atılar.

İlqar Rəsul

O bayraq
enəcək,
o "separatçılar"
gedəcək...

Gerçəkdən Məmləkət üçün narahat olanlar bildirmək istəyirəm ki, Qarabağ və ümumiyyətlə Ermənistan Azərbaycan çəkişməsi ilə bağlı proses bizim xeyrimizə gedir. Həm də çox ciddi şəkildə. Haqlı olaraq sizləri narahat edən məsələlər (sülhməramlılar, ermənilərin qayıtması, Xankəndində "bayraq"-fiilan) əslinde baş verənlərlə müqayisədə xırda məsələlərdi.

Ermənilər artıq Qarabağdan əllərini üzüb-lər və heç olmasa onun Rusiyaya tabe edilməsinə ümidi bəsləyirlər. Rusyanın isə bu imkani yoxdu.

Ümumiyyətlə Qarabağ müasir dünyanın geopolitik arenasına bir neçə gözənlənməz sürpriz bəxş edib. Yaxın dövlərdə birini də edəcək.

Ruslar ilk dəfə əslinde özlərinin saydıqları münaqişə zonasından fərqli şəkildə çəkilecəklər.

Azərbaycan üçün indi əsas məsələ sərhədlərin konkretləşməsidir. O da çox uğurla davam edir. Növbəti mərhələlərdə xeyrimizə olan daha başqa hadisələri də müşahidə edəcəyik. Sədəcə bir az səbir və zaman istər bu proses.

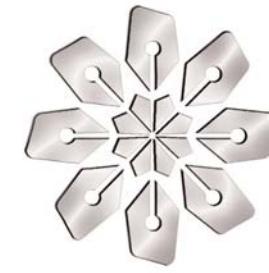
Bunları indidən dövlət vətəndaşlara deyə bilməz, cünki protokol, anlaşma var. Ağlının gözü ilə prosesi necə var, elə görə bilənlərin də baş verənlərin mahiyətini tam açıqlamaşı ümumi iş naminə düz olmaz.

Qıscası odur ki, o sülhməramlıların məramı bitəcək, o bayraq enəcək, o "separatçılar" gedəcək...

Allah Azərbaycanı, Türkiyəni və onların dostlarını qorusun, düşmənlərini rəzil etsin!

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

Nö 20 (2201) 20 fevral 2021-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyi

Azərbaycan Respublikası regionlarının inkişafı ölkədə həyata keçirilən davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir. Bu gənədək regionların inkişafı sahəsində qəbul edilmiş və uğurla həyata keçirilmiş dövlət proqramlarında, regionların kommunal xidmətlərinin və sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına, investisiya qoyuluşunun artmasına, yeni iş yerlərinin açılmasına təkan vermişdir.

İşlər, o cümlədən prezidentin mührəbədən keçən iki ay müddətində ilk obyekti istifadəyə verilməsi, regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramının bu ərazilərdə də həyata keçirilməsinə başlanmasından deməkdir.

Bundan başqa, mührəbə zamanı düşmənin atlığı raket-artilleriya mərmiləri nəticəsində cəbhə bölgəsində yerləşən bir çox rayonların infrastruktur sahələrinə də ciddi ziyan deyib. Ən çox ziyan çəkən rayonlardan biri də qəhərəman Tərtər rayonudur. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Tərtər

"QARABAĞIN STALINQRADI" - TƏRTƏR

Erməni terrorçularının 30 ilə yaxın işgal altında saxladığı və bu müddət ərzində tamamilə dağıdlaraq demek olar ki, xarabaliğa çevirdiyi, artıq işğaldan azad edilmiş rayonlarımızda regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramına uyğun olaraq müvafiq infrastrukturların yaradılması, müasir tələblərə cavab verən rayon və kəndlərimizin yenidən qurulması planları hazırlanıb və həyata keçirilməkdədir.

Erməni vandallarının viran qoyduğu ərazilərdə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin yenidənqurma istiqamətində infrastruktur layihəsinin teməlinin qoyulma-

həmşəki kimi düşmən üçün alınmaz qala oldu. Ermənilərin atlığı mərmilərdən, raketlərdən evlərimiz dağıldı, hərbi və mülki şəhidlerimiz oldu, ancaq hamı bir nəfər kimi Vətənin müsələhə əsgərine çevrildi. Dövlət rəsmilərinin dediyi kimi, Tərtər erməni nasizmine qarşı Azərbaycanın Stalinqradi oldu. Xalq-iqtidar-ordu birliyi bize qələbə sevincini yaşıtdı. Bu qələbənin qazanılmasında itkilərimiz də oldu. Allah bütün şəhdilərimizə rəhmət elesia, qazılərimizə can sağlığı versin, şəhid analarının hər birinin qarşısında baş əyirik. Tərtər rayon icra hakimiyyəti olaraq bu qəbil-

dən olan insanların evlərində görüşlər keçirilir, qayğıları ile maraqlanıb, problemlərinin həllinə köməklik göstərirler. Bundan sonra da bütün şəhid ailələrinə, mührəbə veteranlarına dövlət tərəfindən göstərilən qayğı mütəmadi olaraq davam etdiriləcəkdir.

Minlərlə raket zərbələri məriz qalan Tərtər rayonunun şəhər mərkəzi və demək olar ki, bütün kəndləri, sanki ikinci dünya mührəbəsindən sonrakı Stalinqradi xatırladır. Ağır artilleriya zərbələrindən sonra ümumiyyətə rayonun 5965 infrastrukturunun böyük bir hissəsi tamamilə dağıdılmış, bir hissəsi isə yararsız vəziyyətə düşmüştür.

Bunlardan 77 bina, 1664 mənzil, 3662 yaşayış evi, 184 sahibkarlıq subyekti, 47 sosial obyekt, 30 inzibati bina, 301 qeyri-yaşayış sahəsi dağılmışdır.

Rayon icra Hakimiyyəti və Fövqaladə Hallar Nazirliyi Regional idarəsinin birgə yaratdığı komissiya artıq dəyən ziyanı müəyyənləşdirib və şüretdə bərpa işlərinə başlanılıb.

Yararsız vəziyyətə düşmüş evlərin, binaların, mənzillərin, inzibati binaların, infrastruktur sahələrinin bir çoxu bərpa olunub. Bir sözü, rayon əvvəlki vəziyyətinə

qaytarılır. Birinci Qarabağ mührəbəsindən öten illər ərzində Regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramına uyğun olaraq, Tərtər Rayon icra Hakimiyyəti tərəfindən rayonda çox işlər görülmüş, rayon mərkəzi müasir qaydalara uyğun olaraq yenidən qurulmuş, yeni parklar, istirahət mərkəzləri salınmış, əhalinin iş yerləri ilə təmin olunması üçün yeni sahələr yaradılmış, rayonun infrastrukturunu demək olar ki, tamamilə yenidən qurulmuşdur.

Tərtər yenidən öz həyatına qayıdır. Kənd təsərrüfatının inkişafı rayon iqtisadiyyatının əsasını təşkil edir. Rayonun bir vaxtlar təhlükəli cəbhə xəttində yerləşən əkin sahələri artıq istifadəyə verilib.

Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün geniş imkanlar yaranır ki, bu da kənd əhalisinin məşğulluq problemlərinin aradan qaldırılmasına geniş imkanlar yaradır.

Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyevin sərəncamlarına əsasən hazırlanmış dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi yolunda Tərtər rayonunda da aqrar sektorun inkişafına geniş diqqət ayrılr. Bu sa-

hədə köklü dəyişikliklər, yeni iqtisadi və mülkiyyət münasibətləri formalasdırılır.

Normativ hüquqi baza getdikcə təkmilləşdirilir. Mührəbə ərefəsində kənd təsərrüfatına, sosial infrastrukturuna böyük ziyan dəyəmiş "Qarabağın Stalinqradi" Tərtər rayonu, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Müzəffər Ordu muzun 44 günlük zəfər qələbəsindən sonra yenidənayağa qalxır.

Kənd yerlərində sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində görülmüş işlər davam etdirilir, eləcə də infrastrukturun və sosial xidmətin daha da yaxşılaşdırılması, rayonda yaşayan əhalinin məşğulluğunun və maddi rifahının yüksəldilməsi yolunda, yeni dövrün ahənginə uyğun səviyyəyə çatmaq üçün çalışılır.

İnanırıq ki, qədim tarixə malik Tərtər rayonunda bundan sonra da Prezident İlham Əliyevin Regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramına uyğun göstərişlərinin yerinə yetirilməsi üçün işlər davam etdiriləcək.

Rüstəm Hacıyev

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

20 fevral 2021-ci il

Orxan Saffari

Qarabağda sağlam görüşənədək

Dünən- Fevralın 18-i yenə bir mina xəbəri gəldi. Tərtər rayon sakini Bəxtiyar Mahmudov minaya düşərək həlak olub. Özü də, bu, ilk gedisi deyilmiş və bir dəfə qardaşı Şəhriyar Mahmudovla icazəsiz keçdiklərinə görə barələrində qanunvericiliyin tələblərinə uyğun inzibati tədbirlər görülmüşdür. Şəhriyar həbs olunub, mərhum Bəxtiyar isə cərimə olunmuşdur. Amma bu da kar etmədiyinə görə yenidən cəhd edib və bədbəxt sonluq ortada.

Bu ilkdirmi?! Yox. Son olacaqmı?! Ümid edirik!

Bəs, niyə bu qədər təhlükə olduğu halda adamların həyatlarını heçə sayırlar? Nəyin arxayınlığıdır? Əzizlər, o torpaqların dili olsa, bizə xəbərdarlıq edərdi. Torpaq da bu 30 il də bizi yaddan çıxarıb, indi-indi üz-gözümüz öyrəşir, bəlkə bir az səbr edək, tanış olaq?

Düzü, işğaldan azad olunan torpaqlarda minaya düşənləri görəndə daha çox kədərlənirəm, nəinki müharibə vaxtında düşüb şəhid olanlar...

Ona görə ki, aydın məsələdir, əsgərin başına gələ bilər, amma bu adamlara nolub? Nə olub, adamlar? Qaçqaqaçdır? Erməni təzədən gəlib girdi? Gira bilməz də. Azərbaycan əsgəri icazə verməyəcək, bəs, hara tələsirsən, ölümə?

Yəqin ki, müharibədən sonra yayılan xəbərləri, videoları gördünüz. Bir ailə isə yerli dibli maşında minaya düşdü.

Həmin videolara baxanda başqa cür həyəcanlanırsan, baxandan sonra başqa cür. 30 ildir torpağını görməyən adam 30 gün də dözmür, arvad-uşağı yığır, ordan da qohum-əqrəbaya, insanlara video çəkir ki, baxın, ay camaat, bu torpaqlara işğaldan sonra ayağı dəyən insanlar biz olduq!

Və budur, çox keçmir ki, konservaya oxşayan maşının şəkilləri yayılır. Təbii, heç biri də sağ çıxa bilmir.

Lazım idi? 30 il e, 30 il. Döz də, qurban olum. Bilirsən özü də, bilirsən ki, mina var, hər an düşə bilərsən. Ora bələd olan əsgər də düşür, sən nəyə güvənirsən? Bu nə arxayınlıqdır erməni yaşıdagı yerə? İkinci məsələ, əlli dəfə xəbərdarlıq edirlər, cərimələyirlər, yenə eyni şey. Vallah, hamı istəyir, oralı olan da, olmayan da.

Yəqin, o iki qardaş da yadınızdadır. İkisi də getdilər rayon görməyə, indi biri heç görə bilməyəcək, biri də görməyə gedəndə əziyyət çəkəcək yerimək də.

Hər dəfə bu xəbərlər gələndə deyirsən, yəqin bununa bitdi, Daxili İşlər Nazirliyi müraciət edir, ANAMA deyir, vəziyyət pisdir, getməyə çalışma, qanunsuz keçməyin, amma kimə deyirsən? gizlin keçib gedirlər. Tuturlar, cərimə edirlər, yenə eyni şey.

Fevralın ikisi 3 nəfər də minib öz qaz 31-nə gedib, həsrətə son qoymaq istəyiblər. Qoyular. Biri həyatına son qoydu, digər ikisi sağlamlıqlarını məhdudlaşdırıldılar.

İcazə verin, şəhidlərə üzülək, icazə verin, yanxinlarınız şəhidlərə kədərlənsiz, qazılara kədərlənsiz, daha sizin axmaq cəsarətinizə yox.

Getməyin, ay adamlar, getməyin!

Gedirsiz, qayda bilmirsiz. Elə gedin ki, həmisi gedə bilərsiz. Ani həvəsin, həyəcanın qurbanı olmağa dəyməz. O torpaqlarda daha erməni yoxdu, amma onların mənfur əməlləri hələ də qalır. Kimliyindən asılı olaraq getməyin, nələrdənsə, hansısa yollardansa istifadə etməyin. Mina adam tanımır, necə ki, ANAMA-nın əməkdaşı bełə düşə bilir.

Sabiq məmər Şakir Hacıyevin ailə üzvləri ilə birlikdə həlak olduğunu da unutmayın, digərlərini də. Heç kimi. Ümumiyyətlə, təhlükə olduğunu unutmayın. O torpaqlar bizimdir, o torpaqlara hamımız gedəcəyik, amma gəlin, hələlik səbr edək.

Qarabağda sağlam görüşənədək.

Baş Narkotiklər Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən əldə edilən əməliyyat məlumatı əsasında həyata keçirilən növbəti uğurlu tədbir nəticəsin-

lə adı çəkilən şəxsin axtarışlarına başlayıblar. Görülən tədbirlər nəticəsində həmin şəxs də qısa zamanda saxlanılıb. İstintaq sırrı olduğu üçün adı açıqlanmayan həmin şəxsin üzərindən və avtomobilindən bir kilogram heroin, 503 qram metamfetamin, onun paytaxt ərazisində yaşadığı mənzildən i s e

də narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən vətəndaş Bəhruz Sərdarov saxlanılıb.

DİN əməliyyat keçirdi: 48 kilogramdan artıq narkotik vasita dövriyyədən çıxarıldı

Bu barədə Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Onun üzərinə baxış zamanı 15 qrama yaxın güclü təsirə malik narkotik vasiti olan heroin aşkar edilib.

Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq Bəhruz Sərdarovun Yasamal rayonundakı evinə baxış zamanı oradan 12 kilogram heroin, bir kilogram 645 qram psixotrop maddə olan metamfetamin və bir ədəd elektron tərəzi aşkar olunaraq götürülbü.

Saxlanılan şəxs izahatında külli miqdarda narkotik vasitəni paytaxt ərazisində yaşayan xarici ölkələrdən birinin vətəndən satmaq məqsədi ilə aldığı bildirib. Baş İdarə əməkdaşları dərhal "isti" izlər-

əlavə olaraq 27 kilogram 500 qram heroin, dörd kilogram 500 qram metamfetamin, bir kilogram tiryek və bir ədəd elektron tərəzi aşkar edilərək götürülbü.

Saxlanılan şəxs ifadəsində narkotik maddələri adı hələ ki, istintaqa məlum olmayan tanışının vasitəsi ilə bir neçə gün önce Bileşuvər rayonunda əvvəlcədən gizlədilən yerdən satmaq üçün götürdüyüünü bildirib.

Bələliklə Baş İdarə əməkdaşları tərəfindən keçirilən son əməliyyat nəticəsində qanunsuz yollarla ölkə ərazisinə getirilən yüksək təsireddi xassəyə malik ümumi çəkisi 48 kilogramdan artıq narkotik vasiti və psixotrop maddənin yaxımasının qarşısı almıb.

Qeyd edilən faktla bağlı saxlanılan şəxslər barəsində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi istintaqa cəlb olunublar. Cinnayət işi üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Natiq Məmmədli

**...amma
tum var, pivə var,
eşşək var...**

Bir vaxtlar qəzetə bükülmüş "lülə"lərdə tum satardılar.

Köhnə Yasamal bazarının yanında bir "pivnoy" vardı, adına nədənse "Dost-

toyevski" deyərdilər, bir vaxtlar orada pivənin böyründə noxudu qəzetə büküb verərdilər.

Hələ bu eşşəyin üstündə qəzet oxuyan oğlana baxın - sosializm realizmidi!

Bir vaxtlar adamlar qəzet köşklərinin qarşısında növ-

bəyə durardılar, çörək alaçaqmiş kimi.

İndi həmin adamlar yoxdu, amma tum var, pivə var, eşşək var...

Tək o adamlar yox, onları oxumaq istədiyi qəzet də yoxdu.

...amma tum var, pivə var, eşşək var...

P.S. Bu sətirləri dünən gecə yarısına kimi NASA-nın Marsa göndərdiyi növbəti missiyasını canlı yayında izləyərək düşünürüm...

VƏTƏN SİZƏ OĞUL DEDİ

Əsgər İsmiyev Emil

Əsgər İsmiyev Elman oğlu 07.08.2001-ci ildə Ağdaş şəhərində anadan olub. O, Vətən mühəribəsində igidlik və mərdlik gös-

tərək 09.10.2020-ci ildə Cəbrayıl istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına Şəhid olub.

Suqovuşan istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına şəhid olub

İbadov Faiq İsmiyan oğlu 31.05.1993-cü ildə Balakən rayonu Saribulaq kəndində anadan olub. Vətən mühəribəsi başlanan zaman səfərbərlik xidməti tərəfindən mühəribəyə cəlb olunmuş və 19.11.2020-ci ildə Suqovuşan istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına Şəhid olub.

Şəhidimiz ailəli idi. İsmiyan adlı oğlu Vətənə əmanət qalıb.

MÄXE İdrisov Xayal

MÄXE İdrisov Xayal İbrahim oğlu 24.02.2000-ci ildə Ağdaş rayonu Ərəbəcək kəndində anadan olub. O, Vətən mühəribəsində igidlik və mərdlik göstərərək

10.10.2020-ci ildə Suqovuşan istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına Şəhid olub.

Dogum gündündə Şəhid olan Vətən mühəribəsinin qəhrəman Şəhidi Heybullah Əsdiyev

Əsdiyev Heybullah Məzahir oğlu 14.10.1993-cü ildə Balakən rayonu Qaysa kəndində anadan olub. Vətən mühəribəsinə könüllü olaraq qatılan Heybullah 14.10.2020-ci ildə doğum gündündə, 28 yaşı tamamlayıb gün Suqovuşan-Ağdərə istiqamətində gedən döyüslərdə böyük şücaətlər göstərərək qəhrəmancasına Şəhid olub.

Talış istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına şəhid olub

M A X E Mustafayev Siyasət Akif oğlu 02.05.1996-ci ildə Ağdaş rayonu Pirayır kəndində anadan olub. O, Vətən mühəribəsində igidlik və mərdlik göstərərək 28.09.2020-ci ildə Talış istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına Şəhid olub.

Faiq QISMETOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

YAXŞI KİŞİNİN YAXŞI OĞLU

... Kim nə deyir desin, bir insanın kökü, nəslisi-nəcabəti və keçmişiyoxsa, həmin adam vəzifə kreslosunda əyləşən kimi, o dəqiqə onun kimliyi məlum olacaq. Yəni oturuşundan-duruşandan və ağayanalağından hiss olunacaq ki, bu adam görüb-götürməş və dünyanın hər üzünü görmüş insandi, ya yox. Və əslisi-nəcabəti olan adamlar heç vaxt, hezaman hansı zirvəyə qalxalar da, insanlara yuxarıdan aşağı baxmayıblar. Əksinə, o zirvəyə qalxdıqca, bir qədər də sadələşib, bir qədər də ürəyi yumuşaq olurlar və həmişə camaatin, elinəbanının içində ağayanalıqları ilə seçilirlər...

Bələ sanbalı, əslisi-nəcabəti və kökü olan ziyanlılardan biri də yaxın vaxtlarda Allahın dərgahına qovuşmuş tanınmış jurnalist, ictimai-siyasi xadim və politoloq Bəhruzər Qayvalı oğlu Rüstəmovdur. O Bəhruzər ki, 19 yanvar 1956-ci ildə Tovuz rayonunun Mülkülü kəndində anadan olub və onunla bir yerdə biz 5 il tələbəlik illərini yaşamışdır. Azərbaycan Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinə 1974-cü ildə qəbul olub və 1979-cu ildə bir yerdə bitirmişdir. Və o dövrədə ADU-nun (BDU) üç prestijli fakültəsi vardı: hüquq, şərqşünashlıq və jurnalistik! Bu fakültələtin tələbəsi olmaq və orda oxumaq hər bir gəncin böyük arzusudur. Özü də o fakültənin tələbələri hətta bəzən forslarından yerə-göyə siğmirdilər. Çünkü kişinin oğlanları və qızları belə bir möhtəşəm yerdə təhsil alırdılar.

Amma mənim tanıdığım Bəhruzər Rüstəmov tamamilə başqa bir dövriyin, başqa bir aləmin adımı idi. Oturuşundan, durusundan və ağayanalağından hiss olunurdu ki, bu adam çox tanınmış, əslisi-nəcabəti olan bir ailənin övladıdır. Və bu adam atasının harda işləməsindən və hansı vəzifədə çalışmasından asılı olmayaq, bunu heç kəsə bildirməz, çox sadə geyinər və hamımızla səmimi də davranardı.

... İlk vaxtlar kənddən gəldiyimizdən görə, rus dili fənnini yaxşı bilmirdik. Rus dili müəllimimiz Sima xanımın məni və Bəhruzəri görməyə gözü yox idi. Öyrənmədi ki, biz o biri dərsləri və fənnləri çox yaxşı bilirik və üstəlik də hər ikimiz istedadlı gəncik. Sima xanımın bizə qarşı olan tələbkarlığı və ciddiliyi bu fənnə daha böyük maraq göstərməyə həvəs yaratdı. Və Bəhruzər bir ayın içərisində Sima xanımın hörmətini və məhəbbətini qazandı, sübut etdi ki, o, istedadlı olmaqla yanaşı, həm də savadlı bir tələbədir. Amma mən isə axıra qədər Sima xanımın məhəbbətini qazana bilmədim. Çünkü rus dilini yaxşı öyrənmədim və bu gün də müəyyən çətinliklər çəkirəm.

Bəhruzər Rüstəmov qrupumuzun ən istedadlı, ən savadlı, ən zəhmətkeş tələbələrindən idi. Belə ki, bizim qrupda iki-üç nəfər universiteti bitirəndə fərqli olma diplomu almışdır, onlardan biri də Bəhruzər idi. İmtahan başlanananda, xüsusən də Zinət Əlizadənin, Raifa xanımın götürdüyü imtahanlarda biz birinci Bəhruzəri qabağa verərdik. Çünkü bilirdik ki, o, "əla" cavab verəcək, müəllimlərin ovqatı yüksələcək və biz də bilet çəkib danışanda tay onlar əsəbi olmayacaq. Bəhruzər bunu bildiyinə görə, elə o qorxduğumuz müəllimlərin götürdüyü imtahana özü könüllü birinci gedərdi.

Biz jurnalistika fakültəsinə də zənnim məni aldatmırısa, 632-ci qrupda təhsil alırdıq. Qrup nümayəndəmiz də İradə xanım idi. İmtahan başlamışdan once o hamidən tez gələr və gözü ya Bəhruzəri, ya Tofiqi, ya da məni axtarardı. Çünkü sözün açığı, digər tələbə dostlarımız bir az ehtiyat edərdilər ki, "kəsilərlər". Ona görə də onlar imtahana bir qədər gecikər, içəridə tam sakitlik olandan sonra bilet çəkib əyəşərdilər.

Hətta bəzi müəllimlərlə imtahan zamanı Bəhruzərin mübahisəsi düşərdi. Çünkü elə müəllimlər vərdi ona "yaxşı" yazmaq istəyirdi, Bəhruzərsə bununla razılaşmaz, əlavə suallar tələb edər və müəllimi inandırardı ki, o, bütün əlavə sullara da cavab vermək gücündədir. Çünkü öz savadına, öz istedadına və öz zəhmətinə inanırdı. Həmin dövrə bizim günümüzün çox hissəsi dərslərə və kitabxanada oxumağa gedərdi. Axundov kitabxanasından tutmuş, Sabir, Lenin adına kitabxanada Bəhruzərlə o qədər imtahanlara hazırlaşmışdır. Hətta bəzi hallarda universitetin kitabxanasına da gedib saatlarla oxuyar, axtardığımızı tapar, qeydlər eləyər, sonra da rəhat kirayə qaldığımız evə qayıdır. Düzdür, Bəhruzərlə mən bir evdə kirayə qalmamışam. Amma qəlbimiz və ruhumuz bir-birinə çox yaxın idi. Çox duzlu, zarafatçı və yumorlu bir oğlan idi.

... Bəzən Tovuzdan çaxır gəti-rərdi və deyərdi ki, sən içən deyilsən. Gərək Rəhmanı çağırırm, bu axşam möhkəm vurşaq. Rəhman da bizim qrupun ağısaqqalı idi. Nə işimiz olsa, onunla məsləhətləşər və bundan sonra addım atardıq. Məni heç kim yoldan çıxara bilməyib, bir dəfə Rəhman yoldan çıxarıb. Belə ki, tələbə yoldaşımız Şünasif Məmmədovun qardaşı ilə "beşmərtəbə"nin yanındakı kafeda rastlaştıq. O da bizi qonaq elədi, stolumuza yemək, araq göndərdi. Rəhman da o araqlan bir qalın stəkan süzüb dedi ki, içməsən Şünasifin

gardaşının xətrinə dəyər. Kişi xərc çəkib, bizə qonaqlıq verir. Mən də üzə düşüb bir az sosiska, bir az qara ciyər qovurması yeyəndən sonra içi araqla dolu o qalın stəkan başıma çəkdir. Bu mənim ilk və sonuncu araq içməyim oldu. Sonradan Rəhman nə illah eləsə də, nə çaxır, nə araq, nə də pivə içdim. Məclislərə dəvət olunsam da, tələbə dostularım bilirdilər ki, mən içən deyiləm və bütün gücü Rəhmanın

mənasında Azərbaycan tarixi, Azərbaycan mədəniyyəti, Azərbaycan etnoqrafiyası ilə bağlı çox unikal bir kitabdır. Bəlkə də onun bu kitabı doktorluq işinə layiqdir.

Amma sadəcə olaraq, Bəhruzər həddindən artıq təvazökar və səmimi olduğu üçün beynindən elə fikirlər keçməyib. Kitabda Tovuz eliyə bağlı toponimlərə əlaqədar araşdırımlar, axtarışlar və tədqiqatlar olduqca orijinal və yaddaşalandır.

Hətta o elin, o obanın bütün adət-ənənəsi, tarixi abidələri, milli mətbəxi və digər elementləri elə incəliklə qələmə almış ki, adam kitabı birnafəsə oxuyub başa çatdırır. Çünkü ayrı-ayrı yازiların dili, üslubu əsl xalq dilində: sadə və səmimi. Kitabın redaktoru filologiya elmləri doktoru, professor, Dövlət Mükafatı Laureati Məhərrəm Qasımlı, rəyçilər Bəsti Əlibəyli, İsa Cavadoglu və Barat Vüsaldır. Indi görün bu kitab hansı süzgəcdən, hansı oxunuşdan keçib və gəlib çap edilib.

İnsan tarixdə bir yazı ilə də, bir məqalə ilə də, bir hekayə ilə də yadda qala bilər. Və Bəhruzər Rüstəmovu "Keçmiş gələcək" kitabı həm bir yazar kimi, həm bir jurnalist kimi, həm də politoloq kimi bu tariximizdə əbədi yaşadacaq. Ən azından ona görə ki, o, bu kitabı ürəyin, qəlbini atəşilə qələmə alıb.

Bəhruzər nə az, nə çox, düz 8 il "Həqiqət"- "Tovuz" qəzetinin redaktoru olub. Və redaktor kimi də isti nəfəsi, öz üslubu, yazı tərzi və həyata fərqli baxışı yaranıb. O heç vaxt hamı kimi düşünüb, hamı kimi yaşayıb, hamı kimi işləməyib. Tələbəlik illərinin ömrünün son anına qədər özü kimi, Bəhruzər Rüstəmov kimi yaşayıb. İstər jurnalistik fəaliyyətində, istərsə də partiya-sovet və icra orqanlarında çalışdığı dövrlərdə həmişə yaxşı kişinin oğlu kimi yaşayıb və el-oba arasında böyük hörmət, nüfuz qazanıb.

Onun ölüm xəbərini mən qəzetiñizdə dərc olunmuş bir başsağlığında bildim və donub qaldım.

Çünkü bir neçə günənən əvvəl telefon danışığımız olmuşdu və səhəhindən də heç bir şikayəti yox idi. Həyata gəliş də, gedisi də adı olmadı. Gəldi, şərəfli və ləyaqətli bir ömür yaşadı, öz möhürü vurub yaxşı kişinin oğlu kimi iz qoymaqla yaxşı kişinin oğlu kimi də Allahın dərgahına qayıtdı. Ruhun şad olsun, Bəhruzər! 632-ci qrupun tələbələri sən çox istəyirdi. Və Allah çox istədiyinə görə də öz dərgahına apardı sən. Bir daha ruhun şad olsun, - deyirəm. Tay arxasın deməyə gütüm çatdırır. Çünkü sən yaxşı kişinin yaxşı oğluydu...

**Polis əhaliyə
maska ilə bağlı
müraciət edib**

Daxili İşlər Nazirliyi
əhaliyə tibbi maska ilə
bağlı müraciət edib.

Adalet.az-in məlumatına görə, müraciətdə bildirilir ki, pandemiya şəraitində hər bir şəxs izolasiya qaydalarına, epidemiyə əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyenə və karantin qaydalarına əməl etməlidir. Bu dövrdə fərdi qoruyucu vasitələrdən istifadə ilə bağlı müəyyən edilən tələblərə əməl edilməsi vətəndaşların sağlamlığına xidmət edir:

"Nə dövlət, nə polis kiminsə bu qaydaları pozmasına görə cərimələnməsində maraqlı deyil. Pandemiya şəraitində vətəndaşlarımız qaydalara ciddi əməl etməklə, özünü yaxınlarını, bütövlükdə cəmiyyəti bu bələdan qorunmalıdır.

İnzibati cərimələndiriciliyi xarakter daşıyır, inzibati xəta töredən səxsi qanunlara əməl edilməsi ruhunda tərbiyələndirir, habelə həm inzibati xəta töremiş şəxs, həm də başqa şəxslər tərifindən yeni inzibati xəta töredilməsinin qarşısını almaq məqsədindən irəli gəlir. İndiki şəraitdə bu məsuliyyət hər birimizin həyat tərzini olmalıdır. Bir daha diqqətə çatdırırıq ki, xüsusi karantin rejiminə nəzarəti həyata keçirən polis əməkdaşlarının hansısa vətəndaşın cərimə edilməsində maraqlı deyil. Yetər ki, vətəndaşlar tibbi maskanın düzgün istifadə etsinlər.

Tək Azərbaycanda yox, dünyanın bütün ölkələrində pandemiya ilə əlaqədar hüquq normalaları var. Bu hüquq normalalarının təmin edilməsinə ciddi nəzarət olunur.

Bir sıra dövlətlər tərəfindən pandemiyanın geniş yayılmasının qarşısında müəyyən edilən qaydaların yerinə yetirilməsi üçün dəha sərt cəza tədbirləri həyata keçirir. Məsələn, tibbi maskalardan istifadə etməyən şəxslər Türkiyədə 219 manat, Almaniyyadə 307 manat, Böyük Britaniyada 235 manat, Fransada 276 manat, ABŞ-da 510 manatdan 550 manata qədər cərimələr tətbiq edilir. Elə ölkələr var ki, orada dəha yüksək cərimələr olmaqla yanaşı, 30 sutka həbs qərarı olan hüquq normaları tənzimlənir.

Hər bir vətəndaşı bu qaydalara əməl etməyə çağırırıq. Qaydalara əməl edən vətəndaşlara isə təşəkkür edirik".

Əntiqə Reşid

Cinayətkarın "sarı dana" hüznü, "İsgəndər" etirafı...

Bizim kənddə kasib kişi varmış. Bunlarında bir sarı danası varmış ki, buda o ailənin yeganə var-dövləti olmuş. Günlərin bir günü sarı dana itir. Evin kişisi əlinə alır bir ağacı düşür çöllərin canına, dananı axtarmağa. Arabirdə Allaha yalvarılmış ki, gedəm görəm filan qoruqda otlayır, gedəm görəm ki, filan dərədə yeyib-doyub yatab, gedəm görəm ki, filan bağa girib, orunu tala-yır.

Amma getdiyi yerdə sarı dananı tapa bilmir. Gəlir Xaçın çayının yaxınlığını görür ki, sarı dananı canavarlar-çaqqallar parça-parça edib. Kişi yerdə qalan qırın-qırılıq, sür-sümüyү yiğib bir kisəyə ki, aparsın, heç olmasa itinə atsın.

Əlqərəz, kişi kisə arxasında yola düzəlir, amma yenə də başlayır: Ay Allah sənə qurban olum, elə elə, gedəm görəm ki, sarı dana qapıdadır.

Bilir eee, dana əldən gedib, amma yenə də gerçəklə barışa bilmir. Lap Serj Sarkisyan kimi...

Serj Sarkisyanın hüznü etirafı

Ermənistanın üçüncü prezidenti S. Sarkisyan "Armenews" a müsahibəsində bildirib ki, erməni tərəfinin müharibə vaxtı "İsgəndər" raketlərindən istifadə etmədiyi barədə fikirlərə razılış-mur: "Məndə də-qıq informasiya var ki, mühari-bənin son mərhələsində konkret Şuşa istiqamətində "İsgəndər"dan istifadə olunub".

O, raketlərin Azərbaycan Ordusunu tərəfindən Şuşanın azad edilməsindən sonra şəhərə atıldığını bildirib: "Zərbələr endirilsədi, yəqin ki, qarşı tərəfdən cavab atışları olacaqdı. Guman ki, bunun qorxusundan zərbələr endirilməyib. Lakin "İsgəndər"dan artıq mühari-bənin 4-5-ci günü, Azərbaycan Horadız və digər istiqamətlərdə böyük sayda qüvvə camlılaşdırılarda istifadə etmək lazımdı".

Hətta S. Sarkisyan sətiraltı baş naziri hədəf alaraq qıñayıçı fikirlər də söyləyib. Raket və artilleriya zərbələrinin məqsədli şəkildə endirildiyini, mülki əhalinin hədəfə alındığını etiraf edib: "Xatırlayırsınız, bir nəfər lovğalanaraq, Kirovabadda (Gəncə) aeropuerto darmadağın etmək barədə əmr verdiyini bəyan edirdi. Lakin atəş yaşayış məhəlləsinə açılmışdı, hərbi obyektlər yox..."

"İsgəndər" OTRK-dan istifadənin zəruriliyini bir daha vurğulayan S. Sarkisyanın sözlerinə görə, ilk növbədə, neft və qaz kəmərlərinə zərbələr endirilməlididir".

Eks prezydent sonuncu fikirləri eynən bizim həmkəndlərimiz olan danası itmiş o kişi kimi kədərlə qeyd edib.

Terrorçu Ermənistan hakimiyyəti və ordusunun son aqibəti

Yeri gəlmışkən, 1990-ci ildən bu günə qədər Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı etdiyi cinayət əməlləri təkzibədilməz faktlarla dünya dövlətlərinin mediasında da işıqlandırılıb. Serj Sarkisyanın indi durub cinayətlərini etiraf etməsi və yaxud etməməsi önəmlü deyil.

Əsası odur ki, 30 ildir özünü "qəhrəman" kimi yer-göyə siğdurmayan ermənilərin "müzəffər" ordusunu Rəşadətli Azərbaycan Ordusu 44 gün ərzində darmadağın etdi.

Amma ötenləri unutmadıq: 1990-ci ilin bu günü ermənilərin növbəti terrorunun ildonumudur. Düz 31 il əvvəl ermənilərin Yevlax-Laçın yolunun 105-ci km-də "Şuşa-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən avtobus partlatması nəticəsində çox sayıda günahsız insan həlak olub.

Yaşasın Azərbaycan Ordusu və Xalq!

Seyfəddin Altayı

QƏRBİN İYRƏNC SİMASI

"Görüləsi yeganə iş Ataturkun həm din, həm də Kurd düşməni olduğu fikrini yaymaqdır"

Kurt Ziemke

İnsan bəzən danışığa və ya sözə hardan başlamalı olduğu haqda cətinlik çekir.

Qərbin imperialistləri sənaye inqilabından sonra əldə etdikləri texnoloji vasitələr və müasir silahlarla dünyada müstəmləkəcilik yarışına girdilər. Ən qabaqda gedən də Ingiltərə idi. Ona Fransa, Almaniya, Belçika, Hollanda, Portugaliya, İspaniya və İtaliya da qoşulmuşdu. Afrikani, Asiyani müstəmləkəcilik meydançasına çevirmişdilər. XVII əsrin əvvəllərində isə ABŞ xüsusilə milyonlarla afrikalını tutub gəmilərə dolduraraq aparıb kölələşdirmişdi. Amerikada köləlik 400 il davam etmiş, ancaq 1865-ci ildə aradan götürülmüşdür.

Qərbin aq dərili insanları

tarix boyu zəncilərə və hindu deyilən qızıldərililərə insan gözüyle baxmamışdır, bugün də baxmir. Amerikalıların əksəriyyəti indinin özündə də zəncilər və hindular haqqında eyni düşüncəni və duygunu daşıyır. Müəyyən zamanlarda ABŞ-də zəncilərə qarşı polislərin nümayiş etdirdiyi rəftar hamiya məlumdur.

Avropanın burnuyekə, özündən razi xalqları, xüsusən də ingilis, fransız və almanlar özgə xalqlara yalnızca sui-istifadə ediləcək varlıq gözüyle baxmışdır, indi də baxır, çünkü bunların milli xisətlərini soyvinizmle yoğrulmuşdur.

Qərb ölkəleri yalnızca öz milli maraqlarını fikirləşir və insan hüquqlarına da yalnızca öz milli mənafələrinin güzgüsündə baxırlar. Əger iş onların milli maraqlarını temin etmirsə, o saat onu insan hüquqlarına zidd kimi qələmə verirlər. Ruslar və çinlilər onlardan qalandırımı, əsla.

Deyilir ki, Almanlar tarixin ən böyük cinayətini, soyqırımınyı yaratmışdır. Bu fikirdə xilaf yoxdur, çünkü tarix faktları göz öündədir,

Naxçıvan şəhərinin tibb müəssisələrində, o cümlədən muxtar respublikanın rayonlarında səhiyyə işçiləri arasında COVID-19 xəstəliyinə qarşı vaksinasiyanın ilk mərhəlesi başa çatıb.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Naxçıvan Muxtar Respulikası Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinə bildirilib.

Seyfəddin Altayı

m u ş

Hillari

Klinton PKK-lı terroristlərə bağlı serial filmlər çəkdirirə Nə-yə görə ABŞ PKK/PYD/YPG terror təşkilatına milyard dollarlıq silah-sursat verirə

İmparrialistlər mənə görə türk milletinə düşməndir, çünkü türklər tarix boyu məzümlərin hamisi olmuşdur. Osmanlının hakim olduğu torpaqlardan onun ayağı çeki-lənə kimi, haqq-ədalət hökm sürmüştər, ancaq oralardan çıxan kimi həmin bölgələr qan dəryasına dönmüşdür.

Qərbin quduz kaftarları

Türkiyəni də İranı da dağıtmak istəyir, ancaq artıq öz ordularını işə salmaq istəmirlər, çünkü öz övladlarını itirmək istəmirlər. Bu səbəblə kurd gəncərini beyin yuma metodu ilə aldadıb maşa kimi istifadə edərək cəbhəyə sürüb onları qırdırırlar. Otuz ildən artıq vaxtdır ki, diplomlu olsun və ya olmasın cahil kürdlər hələ də oyanmayıb. Macarların maraqlı bir atalar sözü vardır: "Sərxoşlar tez ya gec ayılar, ancaq cahillər əslə..!"

Charlie Hebdo hadisəsində həlak edilən 11 fransız vətəndaşı üçün ayağa duran Avropa və qərb dünyası nəyə görə PKK-lı terrorçular tərefində tutulub, beş ildən artıq saxlanan ve vəhşicəsinə başından güllənərək şəhid edilən 13 Türkiye vətəndaşı üçün eyni həssasiyyəti göstərmirə

Alman ədib Goezə düz deyib, "insan pulun səxtaşını yaradır, pul da insanın". ABŞ, rus və avropa-pıllar pula o qədər hərisləyiblər ki, pul onları səxṭa insanlara döndürüb.

Qərb Türkiye'ye və türklərə baxışını mənə görə ən güzel təsvir edən Winston Churcilldir. O vəsiyyət edib ki, "Türkəyə 1970-ci illərdən bəri məsum insanların qətlə yetirən PKK terror təşkilatını terrorist olaraq qəbul etdikləri halda, Fransa, Almaniya, Belçika, Rusiya, Hollanda, niye dəstəkləyir, onlara hər cürə yardım edir, büro açmalarına imkan yaradırə Nəyə görə Amerikada prezidentliyə namizəd olmuş, dövlət katibi ol-

Çanaqqaladan dərs götürməyən qərb deyəsən ikinci bir dərs daha almaq istəyir...

Naxçıvanda 3500 tibb işçisi vaksinasiya edilib

Qeyd olunub ki, rayon mərkəzi xəstəxanalarının, gigiyena və epidemiologiya şöbələrinin, kond sahə xəstəxanalarının, həkim ambulatoriyalarının, feldşer-mama məntəqələrinin də tibb işçiləri "CoronoVac" vaksini ilə peyvəndlənib. Bütövlükdə, 3 min 500 nəfər tibb işçisi vaksinasiya edilib. Təhlükəsizliyinə və effektivliyinə görə seçilən bu vaksinasiyada heç bir problem müşahidə olunmayıb. Peyvəndin birinci dozasi vurulduğdan 21-28 gün sonra ikinci doza vurulur.

MEHRİBAN

ƏDALƏT

20 fevral 2021-ci il

Emin Piri

XOCALI

Xocalıdayıq. Kəndlərində. Adı belə adamı vahiməyə basır. Bu cür cənnət torpaqda qətləm, xüsusən uşaq qətləməni niyə yaşasın axı? Cənnət torpağı uşaq qanıyla...?

Evlərə giririk. Qabağıma uşaq otağı çıxır. Foto albomdu. 10-12 yaşı olar uşağıın. Doğuşdan bu yaşa kimi şəkillər. Bəlkə də bu evdə ondan qabaq azərbaycanlı uşaq yaşamışdı...

Özümdən aslı olmadan qəribə duyğular yaşayram. Qənimət vəs gözümüzə deyil. Anidən fikrim dəyişir. Xocalıda yaşayan uşaq albomlarını yığmaq...

Albomdakı şəkilləri götürürəm. Sonra digər evlərə girib uşaq olan evlərdə uşaq şəkillərini çantaya yığıram.

Xocalı-uşaq qətləmənin yaşadığı yerdə erməni uşaqlarının şəkillərini yığmaq... Uşaqlıq xatirəsinin nə olduğunu bilirəm. Bizimkiler yaşamasada...

Bir gün sülh dövründə o şəkilləri sahiblərinə qaytarmaq ümidi... bəlkə də bir gün bizə bənzəyən kimsə olar o uşaqlar arasından...bu jestlərən sonra...

Qazimoda kimi qışqırmaq istəyirəm evdə. Mən vəhşi deyiləm, insanam, hislərim duyğularım var...

Ətrafa minamoyot mərmisi düşür. Amma üçüncü evə də giririb götürürəm...

Bütün çətinliklərə baxmayaraq o albomların bəzisini salamat, özümlə tərxis olduqdan sonra gətirmişəm... o şəkillər məndədir...

Düşünürəm: fotolarını yığdığım uşaqlar sağ salamat qaça bildilərmi?

***

Bax, belə əzizlərim, gecikmək olmaz...

Əzizlərim, sizin hissələri də anlayıram. Amma biz bu günü deyil, on illər sonrası da nəzərə almışlıq ki, daha önəmlisi də budur.

Bizə iki obraz lazımdı. Daxili auditoriya və dünya auditoriyası üçün. Daxil üçün döyüşkən, düşmənə qan udduran, bir növ vurub-dağıdan obraz, dünya üçünsə döyüşsə də bəşəri sevgiyə yaşıyan, yeri gələndə düşmən xilas edən, heyvanları, təbiəti qoruyan, incəsənət, mədəniyyət naminə çox şeydən keçən Azərbaycan əsgəri, zabiti obrazı.

Nəzərəalsaq ki, ermənilərin Qarabağda yaşamasını, birgə yaşıyışı qəbul etmişik ki, bizə belə obrazlar hava-su kimi lazım olacaq.

İndi isti-istiidi deyə fərqində deyilik. Elə etməliyik ki, 10 il sonra başımıza döyməyək və ya erməni kinolarına, əsərlərinə niyə uduzduq deməyək. Məsələn, adı pianist filmi yəhudi əzablarından bəhs etsə də kiçik epizodlar alman zabiti vəhşi deyil-düşüncəsini yaradır. İncəsənət adəmini qorumasını, geyimini ona verəsi.

İstər daxili, istərsə dünya auditoriyası üçün ideoloji xətləri dərhal müəyyənləşdirməli və əməli fəaliyyətə keçmək lazımdı. Burda isə əsas səngərlər ədəbiyyat-incəsənət və film sahəsidir.

Bütün bunları edərkən istər əsərlərdə, istərsə də filmlərdə dünyani özünə güldürməmək, pafosdan uzaq, gerçəkci və səmimi olmaq. Bu bərədə isə yetərinə gerçək obrazlar var.

Bu arada əsas məqamları bloknot qeydlərində paylaşılmışam. Əsas layihələrimə saxlamışam. Paylaşdıqlarım hələ ən sadə məqamlardı.

Yadına düşmüşkən, döyüşkənliyi ilə ad çıxarmış bir XTQ zabitini Hadrutun Tuğ kəndində gördüm. Evlərdə yiyəsiz qalmış toyuq-cüclərə dən aparıb tökürdü.

- "Heyvandılar, günahdı ac qalmاسın. Həm onlarinki milliyəti yoxdu..." deyirdi.

Bax, belə əzizlərim, gecikmək olmaz...Soyuq-qanlı düşünməliyik.

"Cənnətə daxil olan heç kəs, hətta bütün dünyanın nemətləri ona verilsə belə, cənnətdən çıxıb bir daha bu dünyaya qayıtməq istəməz. Yalnız şəhid Allahdan o qədər mükafat görər ki, (bunların əvəzini vermək üçün) 10 dəfə dünyaya qayıdır ölümülməyi arzu edər". Öz ailəsinə zülmdən qoruyaraq öldürülən şəxs şəhiddir. Öz malını zəlmdən qoruyaraq öldürülən şəxs şəhiddir.

Allah naminə öldürülən şəxs şəhiddir. Özünü təcavüzdən qoruyaraq öldürülən şəxs şəhiddir. Zülmü aradan qaldırməq yolunda öldürülən şəxs şəhiddir. Kim Allah yolunda savaşış yaralansa, qiyamətdə bədənində müşk ətri gelər. Kim şəhid olmayı sidq ürəkə Allahdan istəsə,

həbs edilir. Həbsdə işgəncələr gördüyü üçün böyrəkləri zədələnir. Həbsdən çıxdıqdan sonra köñüllü olaraq cəbhəyə yollanır.

Goranboy və Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edir. Qısa zamanda taborun en adlı - sənli döyüşçüsünə çevrilir. Yusif 14 nəfərlik dəstə ilə əksər döyüşlərdə iştirak edir. Təhlükeli olduğu üçün tabora Ağdərə istiqamətində çıxməq əmri verilsə də, 14 nəfərlik döyüşçü ilə Yusif elə bir vəziyyət

"Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verilir. Şəmistan Əlizamanlı isə söz verdiyi "İgid Əsgər" mahnisini ifa edərək Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Yusif Mirzəyevə həsr edir. Yusif Mirzəyev Naxçıvanda büstü qoyulub. Bakının Nəsimi rayonundakı 44 sayılı məktəbə qəhrəmanımızın adı verilib, qarşısında büstü qoyulub.

Həsənrizə damlayan qan...

Yusiflə eyni gündə şəhid olan digər Milli Qəhrəmanımız isə Vəzir Sədiyevdir. 6 iyun 1961-ci ildə Gürcüstanın Marneuli rayonunda, Aşağı Qullar kəndində anadan olub. Orta təhsilini Qərbi Azərbaycanda alan Vəzir daha sonra Tbilisi Ali Hərbi Artilleriya Məktəbi-

Cənnətin sakinləri: Milli Qəhrəmanlarımız Yusifin və Vəzirin anim günüdür

hətta öz əcəli ilə yataqda ölsə belə, Allah ona şəhidin savabını verər.

Bu gün torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşə atılaraq eyni gündə şəhid olmuş iki Milli Qəhrəmanımızın anim günüdür. Yusif Mirzəyev və Vəzir Sədiyev! Onlar 1993-cü il 19 fevralında Qarabağ müharibəsinin müxtəlif iştirakçılarında gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olub, şəhəlik zirvəsinə yüksəliblər.

"İgid əsgər möhkəm dayan"

Yusif Mirzəyev 1958-ci il 23 mayında Babək rayonunun Böyükdüzü kəndində anadan olub. 1975-ci ildə orta məktəbi bitirən Yusif 1988-ci illərdə Xalq Hərəkatına qoşulur. 90-ci illərdə xalq hərəkatına və 20 Yanvar faciəsi zamanı etdiyi etirazlara görə Bakı şəhər komendantı tərəfindən

yət yaradır ki, düşmən tərəf Ağdərədə böyük bir batalyon olduğunu düşünür. Ancaq böyrəklərindəki xəstəlik şiddetləndikdən sonra bir müddət müalicə almalı olur. O, Şəmistan Əlizamanlı ilə bir otaqda müalicə alır. Onun vəziyyətini yaxından izleyen həkimi Yusif üçün bir mahnı yazır. Dinlədikdən sonra mahnını çox bəyənən Mirzəyev Şəmistan Əlizamanlı mahnını ifa edəcəyinə və ona həsr edəcəyinə söz verir. Daha sonra Yusif müalicəsini yarımcıq saxlayır və "biliyəm canım əldən gedir, ancaq vətən də əldən gedir" deyərək yenidən cəbhəyə yolları. Bakıda Yusife müxtəlif vəzifələr təklif edilsə də, o, razi olmur. 1993-cü il 19 fevralda Ağdərədə mühasirəyə düşmüş əsgərləri xilas etməyə çalışarkən özü şəhid olur.

Ölümündən sonra, o, Naxçıvan şəhərinin Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib. Həmin ilin martında Yusif Mirzəyevə

ne daxil olur. Vəzir Sədiyev Əfqanistan mühəribəsində iştirak etmişdi. O, yüksək səviyyəli xidmətinə görə mayor rütbəsi də almışdır. Dəhşətli Xocalı soyqırımindan sonra köñüllü olaraq müharibəyə qoşulmağı qərara alır.

Vəzir Laçın, Qubadlı, Füzuli, Ağdərə rayonlarında gedən döyüşlərdə iştirak edir. Milli Orduda artilleriya hissələrinin yaradılmasında onun böyük xidmətləri olur. 1993-cü il 19 fevral Həsənrizə kəndində ugurda gedən döyüşlərdə cəsur komandır Vəzir Sədiyev qəhrəmancasına həlak olur.

Azərbaycan Respublikası prezidentinin 15 yanvar 1995-ci il tarixli 262 sayılı fərmanı ilə Sədiyev Vəzir Isa oğluna ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verilib. Bakıda Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

Allah bütün şəhidlərimizin məkanını cənnət eləsin!

Əntiqə Rəşid

Daha bir qaziyə icra hakimiyyətində vəzifə verildi

İsmayıllı Rayon İcra Hakimiyyətində (RİH) yeni kadr təyinatı olub. Bununla bağlı icra başçısı Nahid Bağırov müvafiq sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Vətən müharibəsinin qazisi Novruzov Vüqar Əliyə oğlu RİH-nin Vətən müharibəsi iştirakçıları və şəhid ailələri ilə işin təşkilini şöbəsinə müdir təyin edilib.

Qeyd edək ki, V. Novruzov 1981-ci il tarixində İsmayıllı şəhərində anadan olub, 2003-cü ildə Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin İdarəetmə mühəndisliyi ixtisasını bitirib. 17 il Azərbaycan Ordusunda müxtəlif vəzifelərde xidmət etib. V. Novruzov "Qüsursuz xidmətə görə" 2-ci dərəcəli, "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi (1918-2018)" yubiley və "Vətən naminə" medalları ilə təltif olunub. Vətən müharibəsi zamanı mayor rütbəsi ilə Murov yüksəkliyi, Taliş və Suqovuşan kəndləri uğrunda gedən döyüslərdə iştirak edib, oktyabrın 19-da Suqovuşan kəndi uğrunda gedən döyüslərdə yaralanıb, sol ayağını itirib. Azərbaycan Prezidentinin 15 dekabr 2020-ci il tarixli sərəncamına əsasən "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif olunub.

Ailəlidir, üç övladı var.

Sübhən

Zərif: İran BMT-nin bu qərarından məmnundur

Trampin irəli sürdüyü və BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilməyən qətnamədən məmənunuq.

Bunu İran xərici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif Twitter hesabında yazıb.

"ABŞ Trampin İrana qarşı tətbiq etdiyi bütün sanksiyaları qeyd-şərtsiz və tez bir vaxtda ləğv etməlidir. Vaşintonu nüvə anlaşmasını dəstəkləyən BMT Təhlükəsizlik Şurasının 2231 sayılı qətnaməsində yazılan öhdəlikləri yerinə yetirməyə çağırırıq", - XİN rəhbəri bildirib.

Qeyd edək ki, Bayden administrasiyası ABŞ-in ötən il BMT TŞ-yə İrana sanksiyaların uzadılması ilə bağlı təqdim etdiyi məktubları geri çəkib.

MEHRİBAN

ƏDALƏT •

20 fevral 2021-ci il

"Hər saniyəmiz ölümə bərabər idi"

Qəhrəmanum Şixəliyev Nahid İslam oğludur. Qarabağ müharibəsi iştirakçısıdır Nahid. Müharibənin ilk günlərində könüllü şəkildə döyüslərə yollanıb və yuruşub: "Füzuli rayonu istiqamətində vuruşurdum. Füzuli azad olunduqdan sonra Qubadlı istiqamətində döyüslərdə iştirak etdim. Sonuncu döyüşüm isə Şuşa şəhəri uğrunda oldu. Şuşa şəhəri istiqamətində olan döyüslərdə yaralandım. Sağ budumdan və sol əl biləyimdən snayper gülləsi ilə vurulurdu. Hazırda yataq xəstəsiyəm".

Qəhrəmanum söyləyir ki, döyüslərdə böyük ruh yüksəkliyi ilə iştirak edib: "Bu hala düşməyim torpaqların uğrunda olub. Millətim, Dövlətim nəminə canından, qanından keçdim. Mənim üçün bu, on böyük bir fəxrdür. Bundan qürurlu bir şey ola-

bilməz". Döyüş xatirələrinə nəzər salanda isə Nahid həmin günləri belə xatırlayır: "Yaxşı döyüş yoldaşların var idi. Hər kəs ruh yüksəkliyi ilə döyüslərdə iştirak edirdi. Müharibə itkisiz olmur təbii ki. Allah Şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Dostlarımız oldu ki, Şəhid oldular. Mən özüm

yaralananda təəssüf etdim ki, onlar Şəhid oldular, amma mən yaralandım, sağ qaldım. Bu gün həmin anları xatırlayanda təəssüflənir və deyirəm ki, kaş mən də Şəhid olardım.

Döyüş yoldaşlarımdan məni ziyarətə gələnlər də var. Bilsəniz, müharibədə hər kəsin bir məqsədi var idi-yalnız irəli. Kimsə arxaya qayıtməq haqqında düşünmürdür.

Hər kəs bir şeyi fikirləşirdi, ölmək var, dönmək yoxdur. Torpaqlarımızın alınması ən böyük məqsədimiz idi. Hər saniyəmizin ölümə bərabər olmasına baxmayaraq heç kimin gözündə qorxu yox idi. Ölümün içində olsaq da, qorxmurdurq".

R. Tahir

"Şuşanın gözəlliyyinə çatan bir yer yoxdur. Çox ölkələrdə olmuşam. Amma Şuşa kimi bir yer görməmişəm. Bir dəfə İsmayıllıya qonaq getmişdik. Meşədə yemək yeyirdik. Bir kişi orada qoyun otarırdı. Dəvət etdi, yanımıza gəldi, oturdu. Birinci pendiri gö-

Ağdama gedəndə qayıtmış istəmirdim. Fikirləşdim ki, evmizin yerində bir çadır quaram, yaşayaram, bir az orada qalaram, bəlkə, tox-tayaram. Bütün xəyalim,

"Dolu" nun Pələngi ürəyini "Ədalət"ə açdı

fikrim
Ağdamla bağlıdır.

Torpaqlarımızın azad olunması heç kimin düşünmədiyi bir məsələ idi ki, həll olundu. Ömrümüzə birinci dəfə idi ki, inanırdım ki, müharibə olacaq. Bunu bildirdim.

Onlar qəbirlərimizi dağıdıb orada taxıl ekiblər. Dünən yada belə bir vəhşilik yoxdur. Hansı bir dövrde belə vandal əməllər olub? Şeytan şeytandır, ölüdən el çəkir. Bizzim bütün tarixi ırsımızı məhv ediblər. Onlar necə birlərkən yaşamaq olar? Bu gün müharibə qurtarır, amma bizim erməni kimi vəhşi qonşumuz var. Hələ onlar Dövlətə vurduqları ziyanı ödəməlidirlər.

Ağoğlanı tanımayan insanlar gedib Ağoğlanı aldılar. Hərb tarixində belə bir hal yoxdur. Allah Şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Ali Baş Komandan, Ordumuz, əsgərlərimiz saq olsunlar, ki bize bu qələbəni yaşatdırılar. Növbəti qələbələrimiz də gələcək. Allah haqqı nəhaqqı verməz!"

Rövşən Tahir

türdü. Sonra getdi və evindən bir boşqab pendir götürdü. Onda söylədi ki, bu Kəlbəcər pendiri olmasa da, Kəlbəcərlə insanın əlin-dən çıxıb. Soruşdum ki, dəyi, Kəlbəcərlisən? Dedi, bəli. Onda səhbətləşdik və bir-birimizi tanıdıq.

Mən deyəndə ki, Ağdamdanam, kişi əlini süfrədən çəkdi və fikre getdi. Həmin dayının 55-60 aralığında yaşı olardı.

Dedi ki, mən dünyani görməmişəm, amma Ağdamı görmüşəm. Ağdam tamam başqa bir yerdədir. Söylədi, Ağdam kimi şəhər olmaz, Kəlbəcər kimi dağ. O vaxt kövəldik.

Ağdamsız günlərdə yeyib-içmək belə mənim üçün xoş olmayıb. Ağdamın xarabaliğinə getmişdim. İnanın, Ağdamın xarabaliğı da gözəldir. Tam səmimi deyirəm,

Qarabağ qazisi Zeynalov Məhyəddinin atası El-səvar bəy redaksiyamıza müraciət edərək imişli rayon icra başçısının müavinləri ilə bağlı narazılığını dila getirib. Oğlunun Tovuz istiqamətində gəden döyüslərdə ağır yaranaraq sağlamlığını itiriyini bildirən ata bu sözləri deyib:

Bu vaxta kimi kimdənse minnətli bir çörək yeməmişəm. Əziyyət çəkib övlad böyütmişəm.

müavinlər maraqlanımlar. Yanlarına gedirəm, deyirlər, biz nə edək? Onlar evlərində rahat yaşayanda neçəneçə og-

icra başçısının müavinlərindən şikayət

**Ianlar
Şəhid oldular.
Bir dəfə zəng edib soruştırmayıblar ki, bu insan necə dolanır, dərmanları nə ilə alır? İmişli rayon icra başçısının müavinləri niyə kasib insanla maraqlanımlar?"**

Rövşən

"Oğlum Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin imişli Rayon Şöbəsindən döyüslərə qatılıb. Hələ Tovuz istiqamətində döyüslər gəden zaman iştirak edirdi. İyul ayının 12-dən bu günə kimi başının yarısı yox, gəzünün biri yox və sol qolu, sol ayağı sıniqdır. Bədənində 160-a yaxın qəlpə var ki, ondan da 4-ü başındadır.

Düzdür, "YAŞAT" Fon-dundan gəlib maraqlanıllar, hətta rayonumuzun deputati Razi Nurullayev de

Oğlum 20 il Rusiyada yaşayıb. Hüquq təhsili alırdı. Təhsilini yarımcı qoyub döyüslərə qatıldı. Gəldi Vətənə, döyüdü və yaralandı.

İmişli rayon icra başçısının müavinləri oğlumun sağalmasında maraqlı deyillər. Şikayətim bununla bağlıdır. Övladım imişlidən ola-ola hər yerden maraqlanıllar, amma

mi inşa etdirirdi və sərkərdəni töcübələndirmək istəyirdi. Kraliçanın bədxərliyinin həddi yox idi, onun sərvətlərinin isə ucu bucağı yox idi. Məhz bu-na görə qədim əlkimyaçılar Kleopatranın fəlsəfə dasına sahib olduğunu və metalları qızılı çevirdiyini düşünürdülər. Təbib Halenin sözlərindən əsasən, Kleopatra kosmetologiya ilə maraqlanırdı. O, Seza-

9 yaşlı qardaşı ilə cılə quran Kleopatra

rin və adəbiyyat asərlərinin əsasına daxil olublar. Kleopatra olduqca zəngin və rəngarəng həyat yaşayub və b. e. ə. 30-cu ilin 12 avqustunda vəfat edib. O, Aksium ətrafindəki döyüşdə mögləbiyyət yaşadıqdan sonra özünü ilan zəhəri ilə zəhərləmişdi.

18 yaşında olarkən Kleopatra öz 9 yaşlı qardaşı XII Ptolemy ilə ailə həyatı qurur. Çünki Ptolemy adətinə görə qadın tek hökmərləq edə bilməzdi. Öz kiçik qardaşı ilə Kleopatra 4 il ərzində ölkəni idarə edir. Sonra isə XII Ptolemy Kleopatra və onun tərafından Yuli Sezara qarşı qiyam qaldırır, mögləbələrə qəçir və Nildə batır.

Öz ağlı və cəzibədarlığı sayəsində

Kleopatranın dörd uşağı var idi: Sezariona (Yuli Sezardan), Aleksandra Heliosa, Kleopatra Selena və II Ptolemy Filadelf (Mark Antonidən).

Plutarxın dediklərinə görə, Sezari ram etmək üçün Kleopatra onu ədýala bürüməyə, sonra iplə bağlamağa və Yuliyə görtirməyi emr etmişdi. Belə etməklə o, özünü Sezara təslim etdiyini demək istəyirmiş.

Mark Antoni kraliçanı ilk görüşə dəvət etdiyi zaman Kleopatra bir neçə dəfə onun teklifini redd etmişdi. Həmin vaxt Kleopatra al yelkənləri olan gə-

ra saç tökülməsi ilə mübarizo aparmağa kömək edirdi. Tarixi faktlara əsasən, Kleopatra bütün zəhərli maddələri yiğirdi və zindana düşərək məhəkələrinin üzündə müxtəlif tədqiqatlar aparırdı.

Aksium ətrafində mögləbiyyətdən sonra Mark Antoni və Kleopatra "Ölüler ittifaqı" yaradırlar və bir yerde ölməyə and içirlər. B. e. ə. 30-cu ildə Kleopatranın yalan ölüm xəbərini alan Mark Antoni özünü qılınc öününe atır.

Versiyalardan birinə əsasən,

kraliçanın məzarlığında əlinde kürpə ilə bir kandlı girir. Həmin kürpədə kobra var idi. Məhz həmin kobra kraliçanın vəfatına səbəb olur. Digər versiya əsasən isə Kleopatra içi boş olan saç sancığında zəhər saxlayırdı. Və məhz bu zəhəri Kleopatra və onun iki qulluqçusu qəbul edirlər.

Tarixçi Kristofer Şeferə əsasən Kleopatra kobrani dişləməsindən deyil, opium və baldırın otu bitkilərinin ölümcül qarışığından vəfat edib. Həmin qarışığı bədəndəz isə qoymur.

Bir çoxları Kleopatranın gözəl olduğunu hesab edirlər. Lakin tarixçilər əksini düşünürlər. Kembric universitetinin alımları kraliçanın üzünün modelini düzəltməyə müvəffəq olmuşlar. Kleopatra bugünkü meyarlara görə gözəl sayılırlər.

Dilimizə uyğunlaşdırılan Eminqey

"Komünizm eşq deyildir. Komünizm düşmənləri əzmək üçün istifadə etdiyimiz bir çəkicidir."

Mao

Pekindəki qız məktəbinin hə-yəti hər zamanki kimi uşaq qışqırqları ilə qulaq batırıldı. Lakin bu dəfə təbii olmayan nölsərə var idi. Qızlar həmisi kimi ip üzərin-dən hoppanmir, bir-birləriylə oynamır. Bugünkü oyunları acımasız idi. Məktəb direktorunun müavini 4 uşaq anası 50 yaşı Zhong-yun Bianin ətrafinə toplaşan uşaqlar qorxudan titrəyən qadın tapıklamaya, saçlarını yolmağa və üstüne qaynar su tökməyə başla-mışdır. Qadın sağa-sola qırırlaraq qaçmağa çalışsa da bu onda alınmadı. Dayanaklar incə bədənidən enib qalxmaga başlamışdı. Qan içində xırıldadı və 17 ildir işlədiyi məktəbin həystində son nəfəsinə verdi. Dəliyə dənən məktəbilər qanunu uyğun davranır, Çinin lideri Maonun arzularını yerinə yetirildilər. Yaziq Zhongyun Maonun mə-dəni inqilabının ilk qurbanı idi. Amma sonuncusuna olmayaçdı...

Dünya əhalisinin dördüncü birinin üzərində söz sahibi olan Mao sühl zamanı təxminen 70 milyon činlının ölümüne səbəb olaraq XX əsrin liderleri arasında qırılması çətin olan iyircən rekorda yiyələnmişdi. Uzun müddət yarım milyard insan nə geyinəcəyini, nə yeyəcəyini, necə düzünbü, necə yaşayacağını öyrənəndək heyatlarının hər zərəri üzərində hakimlik edən Maonun cürüməşə mirası ölü-mündən çox keçməsinə baxmayaraq hələ də qan axıtmağa davam edir.

Ata silləsi üzündən əskik olmadı

1893-cü ilin 26 dekabrında Çinin Hunan vilayətində çoxuşaqlı ailədə anadan oldu. Çin düzənlilikdə yaşayan mil-yonlarla ailənin sıradan bir uşağı kimi böyüdü. Üzərindən ana şəfqəti, amma ata silləsi də əskik olmadı. Diktatorlar siyahısındaki digər həmkarları kimi uşaqlığı çətin kecdi.

Məktəblə arası yaxşı deyildi. Üç fərqli məktəbdən qovul-

ən çox sevdiyi Yang Kai-hui ilə tanış ol-du. Yənə də bu alovlu eşq Maonu saxlaya bilməyecəkdi. Kai-hui sonradan qələmə aldığı xatirələrində Mao ilə aralarında saysız-hesabsız 'yaxalamaq-əvvəf etmək' seanslarından bəhs edəcəkdi.

Kommunistmdə özünü tapan ruh

Ruhundaki boşluğu kommunist ideal-larla dolduran Mao öndə açılan yeni dünyaya bərk-bərk sarıldı. Bu ehtirası ona partiyada süretilə yüksəlmək yolunu açmışdı. Qisa zamanda radikallığı ilə məşhurluq qazandı. 33 yaşında ikən keçmiş herbi fərari Mao Çinin cənubunda kəndçilərdən ibarət 500 nəfərlik silahlılmış cavabdehi olmuşdu. Qəddar xarak-terinin ilk nümunelerini burada sərgiləyəcəkdi. Xalqa işgəncələr və edamlarıyla...

Mao həmin il üç usağının anası Kai-hui-ni tərk edərək 18 yaşlı Gui-yuanla evlendi. Maonun çox yaşı və dəyərsiz biri olduğunu düşünən gənc qız nə etsə də qismətindən qaça bilmədi. Bir il keçmişdi ki, Jiangxi-dəki kommunist dövlətin rehberliyinə gətirildi. Artıq o 'Rəhbər Mao' idi. İlk fəaliyyəti isə ona qarşı çıxanları məhv etmək oldu. Bu məhv etmənin he-sabını 5 minə yaxın müxalif ödəmişdi. Milliyətçi Homindan Partiyasının ÇKP-yə qarşı mübarizəsində keçmiş arvadı Kai-hui öldürdü. Bu onun qəddar ru-hunu daha qəddarlaşdırıldı. Həyat yoldaşının Maonu lənətlə-məyi rədd etdiyi üçün millətçilər tərəfindən edam edilmə-

si Mao-nu yiximdi. Sonralar Mən yüz dəfə də ölsəm, onun ölümünü yuya bilmərəm' demişdi xatirələrində.

"Böyük Yürüs" xalqla əlaqəsinin uğuruydu

Mao hər uğurlu diktator kimi xalqla əlaqə qurmağın peşəkarı idi. 1934-cü ildə millətçilər torşından sıxışdırılıb əsas baza dan qaçmaq məcburiyyətində qalandı. Bu qaçıçı ustası bir manevrə 'Böyük Yürüs'ə çevirməyi bacaracaqdi. Çin cənubundakı Qırmızı Ordusunu birleşmək üçün 80 min tərəfdarıyla 9 min 500 km-lük uzun yürüşə çıxdı. Hər kilo-metrə araxasında soyuqdan donmuş ca-sədlərlə dolu yol çizgisi buraxılmışdı. Uzun yürüşün sonunda sağ qalan adamların sayı cəmi 20 min nəfər idi. Hər nə qədər bu yürüşün böyük hissəsini taxtada daşınaraq keçirəsə də jurnalıslarə piyada qərətidiyi deyəcək və özüñ-xalq adamı makayını vuracaqdi.

II dünya mühərbişinin başlamasıyla ölkədəki kommunistlər millətçilər ha-kimiyət uğrunda mübarizələrinə ara-verdi. Artıq bir düşmən var idi: ölkəni iş-ğal edən yaponlar. Maonun kommunistləri rusların, Çan Kayşəkin rəhbərliyindəki millətçilər amerikalılar deşəyini alaraq yaponlara qarşı amansız mübarizəyə baş-ladı.

Artan gücü və hakimiyət mövqeyi ilə činli liderin iştahı da artırdı. Həc bir zaman heyrənlilik sıxıntısı çökmedi. Xüsusi qadımlar baxımdındı. Həyatına girib, öz həyatına 'son verən' qadımlardan biri de Gui-yuan olacağı. Maonan beş uşağı olmuş, burlardan biri ölürlən, digərlərini də millətçilərdən qaçış əsnasında Maonun əmriyle tərk etmək məcburiyyətində qalmışdı. Həyatının qalan hissəsini uşaq-larını axtarmaqla keçirmiş, amma on böyük zərbəni Maonun yenidən evləndiyini eşidəndə almışdı. Bir daha özüne gələ bilmədi. Rusiyadakı ruhi dispanserlərdən birində yatarkən Mao təxəxə keçəcək an-laşma damgasını vuran dördüncü arvadı Jiang Qing ilə yaşamağa başlamışdı.

Mina kimi ora-bura sürüklenirdi. Bu vəziyyət 1919-cu ilə kimi davam etdi. Şanxayda Çin Kommunist Partiyasına (ÇKP) daxil olub partiya ideoloqlarından biriyənə tanış oldu. Partiyanın məramnaməsi xoşuna gəlmış və bunu dostekləmişdi. Marks, Engels kimi sosialist ideoloqların eserləri əlindən düşmürdü. Həmmən günlər sadəcə əqli dünyası deyil, şəxsi həyatı da dəyişirdi. Arvadlarından

ən çox sevdiyi Yang Kai-hui ilə tanış ol-du. Yənə də bu alovlu eşq Maonu saxlaya bilməyecəkdi. Kai-hui sonradan qələmə aldığı xatirələrində Mao ilə aralarında saysız-hesabsız 'yaxalamaq-əvvəf etmək' seanslarından bəhs edəcəkdi.

Artıq Çinin bir ağası var

Maonun gücü gedərək artırdı. 1941-ci ildə ÇKP-nin üzvlərinin sayı 700 minə çatmışdı. Lakin bu kafı deyildi. Ona kö-nüllü, qəlbən dəstəkdən əlavə sorğu-suulsuz, arxasında gələn kütlələr lazımdı. Beləliklə, insan həyatının hər zərrəsindən uzanan qanunlar silsiləsi hazırlanırdı. 1942-ci ildə 'xarici dildən istifadə etmək' adlı qanun layihəsi hazırlanırdı. Partiya əleyhinə çıxmış, hətta bunu dila gətirmək qadağan olundu. Bunu edənlər agent ittihəmiyyətlə cəzalandırılmağa baş-

landı. 1945-ci ildə Mao nə-zarəti tam olaraq əlo keçirmişdi.

II dünya məha-

idi: "Aclıdan ölürlərse, daha çox işləsinlər!" Böyük Addimin milyonları öldürdüyü və bu siyasetdən imtina etmeyin vacib olduğunu söyləməyə cəsarət edənlər əks inqilablılıq ittihəmiyyətlər salınlırdı. Bunların arasında Müdafiə naziri Peng Dehuai də var idi. Lider əsلا yanıl-mazdı...

Mao ölkənin milli gəlirini Qobi soh-rasindakı nüvə bazasına xərcləyərək toxmınən 38 milyon insanın bəzi mənbə-lərə görə 38-45 bu siyasetdən qaynaqla-nan aqılı və xəstəlikdən ölmüşdü. Tari-xin bu ana kimi gördüyü ən böyük qırğın idi. Çindəki məktəb kitabları isə bunlar-ın əla bəhs etməyəcəkdi. Kitablar gö-rərə 1959-61-ci illərdə meydana gələn fə-lakətlərə görə bəzi sıxıntılar yaşanmışdı.

Mao dönyanın gözündə uzaq bir şe-kilde daha da ağla gəlməz hərəketlər et-məye başlamışdı. Yanındakı adamların adlarında sıxlıq, onları rəqəmlərle çağırırdı. Ölkədə din qadağan olunmuş, əksini edənlər güllənmişdi. Mao qadınlarıın bezenməsini, uzun ətek geymə-lərini, dikdəbanla gəzmələrini, qadağan etmiş və ol-kədəki hər kəs Mao modasını təqib et-mə-

Liu Shao-chi(Mao rəsmiyətdə partiya rəhbəri olsa da ölkəni felen idarə edirdi) də Mao tərəfindən özünü rəqib görüldüyü görə həbs olundu. Yəqin ki, həbs-xanada döyülmək səbəbindən orada dün-yasını dəyişdi. Xanim Mao da Shao-chi-nin arvadına kiçik uşaqlarının gözü qarşı-sında işgənce vermiş və qadını 10 illik həbs mehkmət etmişdi. Ər-arvad Maolər ölkəni əllerində saxlayırdı.

Mao da ölüür...

Lakin Maonun bütün cəhdlerinə bax-mayaq ra bu dövrən belə davam etməyəcəkdi. 1972-ci ildə diktator 80 yaşında id. Müalicisi olmayan bir xə-təliyə yoxluğunu təsdiq etdi. Gör-mə qabiliyyətinin azalmasına gör-e etrafda-kıla-

rının
ayaq ucla-
rina basaraq ye-
riməsi əmr edilmiş-

di. Nə olursa olsun rəhbə-
ri narahat etmək olmazdı. Hə-
yatın son dövrlerinə yaxın keçmə-
şinin uğurlarıyla fərə edən və hakimiy-
yətdən devrilmiş krallarla bağlı şeirlər
könlü vermişdi.

**1976-ci ilin 9 sentyabr gecəsində saat 10-da əzəl Maonun qapısını döyüd. "Mao da ölümlü birisi" deməyə cəsarət edənlərin əks inqilabda günahlanıldı-
ğı ölkədə Mao da ölmüşdü. Tiananmen
meydanına toplanan minlərlə insan dizi-
lərini döyüd. Kimsizlə bənzəri olmayan
rəhbərləri ölmüşdü. Göz yaşları sel olub
axdı. Dizləri döyülmədən sıvırıldı. Mao-
nun məməyələnmış cəsədi meydanda
nümayiş olundu. Hələ də oradadır.**

Aradan 30 ilden çox zaman keçib. Maonun mirası Çinin simasının deyişmə-sinə baxmayaq hələ də yaşamayaq da-vam edir. Ölkə hər nə qədər nəhəng sa-naye istehsalıyla kapitalist dünyasının da-yaq nöqtələrindən birinə çevrilsə də parti-yası rəhbərlərinin xatirəsinə yaşatmaq-a davam edir. Beləliklə Mao əfsanəsinin son istehsal tarixi da toxira salmış olur.

Bəlkə də öz sonunu ən yaxşı xüsusi-
ləşdirən özü olmuşdu. 1975-ci ildəki çıxi-
şında "Ölümlərin də faydası vardır. Ən
azından torpağı gübreləyərlər" deyərək...

Mədəni inqilabla mədəniyyət məhv edildi

yə məcbur ol-

müşdü. Yaşlı köynək və şalvardan ibarət zövgsüz moda qısa zamanda Çini təsiri altına almışdı.

Mədəni inqilabla mədəniyyət məhv edildi

Mao hər kəsin həyatına burnunu sox-ma əməliyyatını bitirdikdən sonra 1966-ci ildə tarixi yenidən yaxşılaşa başladı. Ölkənin başına on il davam edəcək bolə açırdı. Bunun üçün istifadə etdiyi 'Böyük inqilab', dəha sonra 'mədəni inqilab' tarixə keçəcəkdi. Maonun israrıyla ölkə keçmişə aid dörd köhnəni məhv etməyə başladı. Bunlar mədəniyyət, fikirlər, adətlər və ənənələr idi. Onun fikrinə 'yenilikçi düşüncələr' və 'kommunist mədənənlər' i məhv edilirdi. Əsrlərə mey-dan oxuyan tarixi binalar yerlər bir edildi. Bu işlərde xüsusilə ziyalılar işlədirildi. Maonun lənətindən kimse canını qurtara bilmirdi. Müəllimlər, yazarlar işgəncəyə məruz qalır, operalar, teatrlar, filmlər in-qilabçı təbliğatı uyğun olaraq qurulurdu. Maonun arvadı xanım Mao-Jiang Qing ərinin ölüm dəzgahının dişlerini yağıla-maqda gecikməmişdi. Öz başına ölüm dəstələri quran və əsirdirdiyi firtinaya ən qüdrətli qadımlar siyahısında öncüllərdən olan Qing bir zamanlar özünün oynamaq istədiyi rollerin yüzlərə aktrisəsinə edam-a gəndərərək gözünü qırpmamışdı. Mao belə arvadı haqqında 'Jiang Qing bir əqrəb qəder ölüdüründür' demək məcburiyyətində qalmışdı.

Baş ağrısına, diş ağrısına tək dərman: Qırmızı kitab

1966-ci ilin mayında Maoya yaradılan səxsiyyət kultu özünün pikkə həddinə çatdı. Üzərində şəkli olan nişanlar yaxalardakı yerinə tutdu.

Maonun sözlərindən ibarət olan Qırmızı Kitab misra-misra əzberlədiməyə başlanıldı. Bu kitabda nələr yox idi ki? 'Bütün insanlar ölməli. Amma ölüm əhe-miyətinə görə forqlı ola bilər' deyirdi 'uca lider'.

**Mədəni inqilab əsnasında düşmən ki-
mi tanıtıldırılan universitetlərdə qırğınlar
başladı. Inqilabla qəlbən bağlı olan gən-
clərlər ibarət könlüllü Qırmızı Mihafiz-
çilər universitet müəllimlərini kütlə-
içərisində sürüyür, bəzən də linç edərək
öldürürdülər. Evlərə girir, kitabları yan-
dırır, şəkilləri cirr, keçmiş mədəniyyətə
aid nə vərdənə məhv edirdilər. Çünki ya-
ranan boşluğa qırmızı mədəniyyət yel-
ləşdiriləcəkdi. Amma təssüf kİ, bu uşaq
doğulmadan önce Çin nəhəng bir səhra-
ya dönməkdə.**

Ölkədəki bu qırğınlar nəticəsində si-yasi piramidanın rəhbərliyində olanlar da öz payını aldı. Çinin qoca dövlət başçısı

**Dünyanın ən çox nəşr olunan
kitabı: Qırmızı Kitab**

**Mao da hər diktator kimi öz fikirlə-
rinin bütün dərdlərə dərman olduğuna inanırdı. Və təbii ki, bu düşüncələrinin
kitab etməyə gecikməmişdi. 1964-76-ci
illər arasında təxminən 5-6 milyard
nüssə dərc olunan kitab XX əsrin ən
çox oxunan kitabı olmuşdu. Dinin qa-
dağın olunduğu ölkədə müqəddəs kitab
kürsüsünə yüksəlmış, xüsusi mə-
dəni inqilab dövründə hər çinlinin üz-
rində daşması məcburi olmuşdu. Da-
şmayanı Qırmızı mihafizlər döyürdü.
Kitabı oxumayanın bu döyülmələrdən
sonra 'beyn' açıldı. Qəribilər cibdə
daşınma boyda olduğuna görə bu kita-
ba 'balaca Qırmızı Kitab' adını ver-
mişdilər. Kitabda Maonun həyata dair
hər cür düşüncəsi maddələr halında si-
ralanmışdı.**

Tərcümə:
Emin Piri

Əlövsət BƏŞİRLİ

(əvvəli ötən şənbə saylarımda)

Vətən eşi məktəbində dərs almışdır.
Ustadımız deyib heçdir, Vətənsiz can Azərbaycan!

Şəhriyarin ürəyi də sən tək yaralıdır
Azadlıqdır mənə mələhm, sənə dərman Azərbaycan!

M. Şəhriyar

Ertəsi gün səhər Elgünəşlə bu barendə danişdəm. O, adəti üzrə diqqətlə quşlaq asıb:

- Fərqi yoxdur, - dedi, - tələbə yoldaşın olsun, yaxud başqası. Belələrin yuxarının göstərişini yerinə yetirirlər. Bunun da kökü, mayası hədədir. İstər guya ərkyana deyilsin, istərsə də ciddi, fərq eləməz, hədə hədədir. Özü də elə-belə yox, adamı hər yanda, hər yerdə kölgə kimi izləyən mənəvi təqib.

Elgünəş sözünə ara verib susdu. Sonra nəyi xatırladısa, dərindən ah çəkdi:

- Yadına alim dostum düşdü. Rəhmetlik dedikcə işiqli adam, əsil ziyanı id. Bu da o zaman partiya məmurlarının xoşuna gəlmirdi. Ona mənəvi əzab verirdilər, gözümçixdiyaya salır, hər yanda izləyir, təqib edirdilər. Mənə döñə-döñə deyirdi ki, ən ağır cəza mənəvi təqibdir. Bu ona bənzəyir ki, edama məhkum edilmiş adamı dar ağacının altına getirir, boynuna kəndir dolayı, beləcə saxlayırlar. Sonra kəndiri açıb deyirlər ki, edam təxirə salınır. Bu dəhşətli hal o qədər təkrar olunur ki, məhkum ürəyi dözmür. Evə xəbər göndərilər ki, öz əcəli ilə öldü.

Ona zənnətə baxdım:

- Belə çıxır ki, biz ən ağır cəza çəkirik. Zahidə azad, əslində məhkum.

Elgünəş sinayıcı nəzərlərle mənə baxdı:

- Bəs nə bilmisdin? - deyə acı təbəssümələ soruşdu. Sonra mərhum alim dostunun kəlamını yada saldı - "Əgər mənəviyyat pozulmuşdursa, hər şey pozulacaqdır. Dəniz infarkt keçirəndə suyunu sahilə çırır, torpaq infarkt keçirəndə zəlzələ olur, insan infarkt keçirəndə ən böyük zərbə ürəye dəyir".

O, dərindən köks ötürüb:

QANLA SUVARILAN AĞAC

(Povestdən hissələr)

*"Azadlıq ağacı qanla suvarılmasa, çiçək açıb bar verməz".***Sen Jüst****Fransa inqilabının məşhur xadimi**

- Hayif ondan, - deyə təəssüfləndi, - gözəl alim, nəcib insan, əsil dost idi.

Mən əsəblərimizi tarıma çəkən ağır səhbət yüksüllük getirmək üçün ərkəyana dedim:

- Bəlkə məni də o dostların cərgəsinə qoşasın?

Elgünəş dərin fikirlər içinde mənalı-mənalı gülümsündü:

Sən çoxdan qoşulmusan. Müdriklərin məşhur sözü var. Dost öz eqidə dostuna deyir: "Yaxşı ki, sən varsan". Evdə səhbət düşəndə deyirlər, yaxşı ki, Fəxri kimi dostun var.

Ürəkdən gələn sözlərdən təsirləndim. Ciyyinlərimə çökən ağırlığı çəkməyə şərki axtarırmış kimi:

- Heç Şahini demirsən, cavan da olsa, bütöv adamdır, - dedim.

Elgünəş razılıqla başını tərpətdi:

- Əlbəttə, onun da öz yeri var. Başqa oğuldur Şahin, - dedi, - heç bilirsən o bizim ailəmizi, uşaqlarımızı yad gözlərdən, təhlükədən necə qoruyur?

Maraq məni götürdü. İstər-istəməz təccübümü gizlədə bilmeyib soruştum:

- Necə?

- Kişi kimi! - Elgünəş qətiyyətə cavab verdi. - Şahin cəbhə yoldaşları -

... rəsədlərinə başına yiğib özəl mühafizə dəstəsi yaradıb. Əl-ələ verib firmaları, obyektləri mühafizə edirlər. Evinizi, ailəmizi, balalarımızı da onlar qoruyurlar. Ne əcəb eşitməmisən? Gecə gündüz keşiyimizi çəkirlər. Görmürsən neçə vaxtdır, evimizin ətrafında, blokun qabağında, maşınınızın yanında özgə adam göze dəymir?!

Anı sükutdan sonra təəssüfle dilləndi:

- Ancaq bir şey mənə möhkəm yer eləyir. Belə çıxır ki, bizi özümüzün-külərdən qoruyurlar.

- Başqa çarə yoxdur, - dedim.

- Biz nə günah eləmişik, axı! Sözün düzünü demişik, həqiqəti yazmışıq.

- Elə buna görə hədələnirik, təqib olunuruq...

- Bəs ailəmizin, uşaqlarımızın nə təqsiri var? O gün Mərkəzə yaxın olan bir nəfər mənə guya ürəyi yanırımsı kimi "vəziyyət çox gərgindir, - dedi, adam özündən çox balalarının, nəvələrinin fikirini çəkir".

- Evə gəlib, kiçik nəvəmi o ki var oynatdım. Zalim oğlu boynuma minib düşmədi. Mən də döşəmənin üs-

tündə dördəyəq yeridim. Nənəsi kövrəldi, şükür etdi ki, Allah bu möcüzəni bizə bəxş etəyib. Nəvə nə şirin olurmuş, ilahi... İnşallah başına gələr, baba olarsan, görərsən...

- Allah ağızından eşitsin, - dedim, - o vaxta hələ çox var.

- O vaxt belə hərc-mərclik olmaz yəqin. Nəvə- nəticələrimiz biz çəkən ağrı-acıları görənlər. Dövran dəyişər, hər şey yaxşı olar, inşallah.

Mən de belə düşünürəm, - dedim. Və... birdən sinəmdə nəsə qırıldı elə bil. Başımı üstündə saxlaya bilmədim, ağırlaşdı, gözlərimə tor gəldi, qulaqlarında uğultu qopdu. Elgünəş sanki məndən uzaqlaşdı, onun səsi lap quyunun dibində gəldi:

- Fəxri, sənə nə oldu?

***

... Və bu dünyadan zülməti, zilləti yox oldu. Canım qurtuldu, ruhum quş kimi uçub bəyaz ənginliyə qovuşdu...

İlahi, qüdrətine qurban olum, hər yan sənin nuruna bələnib. Əsrarəngiz sonsuzluğun əlçatmaz, ünyetməz zirvəsindən, qeybdən ruhumu ərşə çəkən səs gelir, ulularımın səsi. Mən onların davamıym, haqqın dərgahına gəlmışəm.

...Çırpinib yerimdən qalxmaq istədim. Ağrıdan tərpənə bilmədim. Nəfəsim təngidi. Arxası üstə gözlərim tavana zillənmiş halda uzana qaldım. Bir-dən başımın üstündə üzümə zillənən bir cüt göz gördüm. Ürəyimin dərinliyinə nüfuz edən, qəmgin, üzgün, nəmlı gözər. Ömür sirdəşimin, ağırlı-acılı günlərimdə həmişə mənə dayaq olan Dürdanənin gözər.

Mən haradaya... Ağrıdan tərpənə bilmirəm.

O, zərif, şümsad barmaqlarını qoşalayıb dodaqlarına yapışdırı. Sonra həmişəki kimi ürəyimi gözlərimdən oxuyub mənə təselli verdi:

- Həkim dedi ki, qorxulu bir şey yoxdur. İnşallah sağalacaqsan.

Gözər doldu. Başını yana çevirib nəmlı gözərini sildi. Sonra özünü elə alıb gülümsədi:

- Sənə şad xəbər deyim: Aygül zəng eləmişdi. Dəmir qəhrəman olub. Şahinlə Aylanın toyu olacaq.

O, dodaqlarını qulağıma yaxınlaşdırıb piçildədi:

- Əhd eləmişəm, sən sağalıb evinə gələn kimi Zəhrəni nişanlayaqq.

Dürdanənin müjdə dolu sözlərindən özümü quş kimi yüngül hiss etdim. Uç-

mağa qanadım olmadı. Mənə elə gəldi ki, sapşaglamam.

Elə bu vaxt açıq pəncərədən qələm dostumun sözlərinə bəstələnmiş mah-nının ürəyi riqqətə getirən tərənləri otaja doldu:

*Göylərimiz qaralıbdi,
Güneşimiz saralıbdi,
Qarabağı sar alıbdi,
Dərd bürüyüb solu, sağı,
Tanrı, qurtar bu sinağı!
Qalx, qalx, ulu Torpaq!
Qalx, qalx, ulu Bayraq!
Qalx, qalx, sən ey mərd Xalq!
Yer titrəsin məhvərindən!*

...Mahniya qulaq asdıqca, mənə elə gəldi ki, ümmənin nəhrində tufan qopdu. Dalğalar şahə qalxırdı. "Qalx, qalx, ulu Torpaq!" harayından ürəyim sinəmə siğmirdi. Bütün varlığım coşqun terənlərin qanadlarında havalanır, qartal kimi qıv vurub semanın ənginliyinə millənirdi. Buradan Qarabağın gül-çiçəklə düzləri, zirvəsi buludlarla öpüşən qarlı dağları, Şuşanın buz bulaqları aydın görünürdü...

"Bu cənnət məkanı bizimdir, həmişə bizim olub, bizim də olacaq həmişə" deyə öz-özümə piçildədim.

P.S. "Qanla suvarılan ağac" povesti bu sözlərlə bitirmişdim: "Bu cənnət məkanı bizimdir, həmişə bizim olub, bizim də olacaq həmişə!" ("Azərbaycan" jurnalı N10, 2009).

Biz buna inanırdıq. Ali Baş Komandanımız, dövlət başçımız bey-nəlxalq məqyasda öz sözünü qətiy-yətlə demişdi.

Belə də oldu. "Qanla suvarılan Azadlıq ağacı" şəhidlərimizin qanına boyanıb, çiçək açdı, Şuşanın Xarı bülbülünün etri aləmə yayıldı. İşgal olunan torpaqlarımızı müzəffər or-dumuz azad etdi.

Vətən Müharibəsində döyüşən mərd, qəhrəman Azərbaycan övladları ən gərgin məqamlarda bir addım da geri çəkilmədir, həmişə hücum edib düşmənə sarsıcı zərbələr vuraraq hərbi texnikasını - tanklarını, zirehli maşınlarını meydanda qoyub onu qaçmağa məcbur etdi.

Bununla da ermənilərin özleri haqqında uydurduqları "məglubed-məz ordı" mifi puç oldu.

Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycanıdır!

Dövlət qulluğuna test imtahanının nəticələri açıqlanıb

diyyatdan keçən 1999 namızeddən 56 nəfər imtahanə gəlməyib. İmtahan nəticələrinə əsasən, BA2 altqrupu üzrə 2 nəfər, BA3 altqrupu üzrə 6 nəfər, BA4 altqrupu üzrə 36 nəfər, BB1 altqrupu üzrə 124 nəfər olmaqla, BB3 altqrupu üzrə 191 nəfər, BB4 altqrupu üzrə 229 nəfər ümumilikdə 732 namızəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

Qeyd edək ki, test imtahanından müvəffəqiyyətlə keçən namızədə altqruplara daxil olan vəzifelərə uyğun olaraq sertifikat verilecək. Sertifikatın qüvvədə olma müddəti 5 ildir. Test imtahanlarından müvəffəqiyyətlə keçən namızədlər sertifikati əldə etmək üçün fevralın 22-dən martın 5-dək DİM-in portalında müraciət formasını doldurmalıdırlar.

İnzibati vəzifələrin müvafiq altqrup üzrə Sertifikata malik olan şəxs Sertifikatda nəzərdə tutulmuş vəzifə, habelə həmin altqrupun aid olduğu qrup daxilində daha aşağı altqruplara uyğun olan vəzifə üzrə keçirilən müsahibələrdə iştirak edə bilər. Elan edilmiş müsahibədə iştirak üçün müraciət edən namızəd qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vakant

vəzifələrin tutulmasının ümumi şərtlərinin tələblərinə cavab verməlidir. Ümumi şərtlərin tələblərinə cavab verməyən namızəd müsahibədə iştirak edə bilməz.

İmtahan nəticələri ilə bağlı Apelyasiya Komissiyası 22-24 fevral tarixlərində saat 14:00-dan 17:00-dək Dövlət İmtahan Mərkəzində fəaliyyət göstərəcək. Ünvan: Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, A. Salamzadə, 28 (keçmiş Bakı Asiya Universitetinin binası).

MEHRİBAN**ƏDALƏT**

20 fevral 2021-ci il

Barat Vüsal,
AYB Qazax filialının sədri,
Əməkdar İncəsənət Xadimi

SÖZ BAYRAĞI

Fevralın 18-də ad günü
olan, Ustadım, Xalq şairi
Nəriman Həsənzadənin
90 illiyi münasibətilə.

Allah məsləhət bildiyi
Dindən, imandan gelirəm.
Kim hardan gelir, bilmirəm,
Mən Nərimandan gelirəm!

Ustadlı-şagirdli sanki
Bizi bir ana doğubdu.
Şairlərin söylədiyi
Sözü bir ana doğubdu.

Qardaşlıq düşdüm ondakı
O ilahi təcəssümələ!
Hər şeirimi yazdım onun
Üzündəki təbəssümələ!

O. nəyə nail olmayıb,
Keçəndə özündən keçib.
Kür hardan keçirsə keçsin,
Onun da köksündən keçir!

Heç vaxt dəyişik düşmədi,
Əliyinən, Vəliyinən gördüm.
O, hər dəfə yeriyəndə,
Aveydağı, Goyəzəni
Axır ki, yeriyən gördüm.

Nadanları qandırmağa
Hər vaxt Haqq səsi bəs etdi.
Ocağımı yandırmağa
Quru nəfəsi bəs etdi!

Sevənlərin ürəyində
Saza döndü, sözə döndü.
Təbriz Təbrizdə deyildi,
Təzədən Təbrizə döndü!

Dözmədi nifrəti, kini,
Qəsd eylədi qəsdə, uçu.
Qarabağı alan zaman
Adı mərmilərin üstə,
Uçdu, düşmən üstə uçdu!

Əsgər qaniyla torpağa
Axdi...axdi isti qanı.
Onun da qələmi ancaq,
Bircə söz söylədi, bircə:
"Azərbaycan İstiqlalı!"

Bütün dünyada yellənən
Söz bayrağı var əlində.
Vətəndən ötrü əbədi
Öz bayrağı var əlində!

Yanında dayanıb odur,
Nə vaxtdı Nuru Paşanın.
Vətənə, yurda gərəkdir,
Şair vüqarı Şairin,
Paşa qururu Paşanın!

Necə öyünməyim, necə,
Yurda dair ustadımla!
Fəxr edirəm həm qəhrəman,
Həm də şair ustadımla!

Ustadıma minnətdaram,
Sinəmdə şair ürəyi.
Süfrəmi bəzəyir hələ
"Nabat xalanın çörəyi!"

Son günlərdə bir qrup özünü "ekspert" və "siyasətçi" adlandıran insanlar kütləvi informasiya vasitələrində gömrük orqanlarına, onun rəhbərliyində təmsil edilən şəxslərə qarşı əsasız ittihamlar, cəfəng fikirlər, öz təbiyətləri çərçivəsində şər və böhtən dolu hədayanlar söyləyir, strateji dövlət qurumunun fəaliyyətinə kölgə salmaq üçün dəridən qabıqdan çıxırlar.

Belə açıqlamaların biri də özündə rəngi simvolizə edən "ağ partiya" adlı bir təsisi tərəfən rəhbəri Tural Abbaslı tərəfindən səsləndirilib. Əvvəla onu bildirək ki, Tural Abbaslı siyaseti bilmədiyi kimi, iqtisadiyyatdan, gömrük işindən də ümumiyyətlə xəbərsizdir və açıqlamasında irəli sürdüyü hər hansı faktı söykənməyən ittihamlardan da bu aydın başa düşülür. Əslində rəngli partiya sədrinin bu açıqlaması bir ildən artıqdır davam edən pandemiya şəraitinin sahibkarlarda, ölkə vətəndaşlarında yaratdığı psixoloji gərginlikdən sui-istifadə edərək siyasi divident qazanmaqdır. Tural Abbaslı və rəhbərlik etdiyi rəngli partiyanın ölkədə və cəmiyyətdə gedən proseslərə təsir dərəcəsi, qabiliyyət və imkanları hamiya bəllidir.

Partiyanın rəsmi feysbuk səhifəsində

sədrin çıxışlarına verilən reaksiyaların sayı isə bir əlin iki barmaqlarının sayından azdır. Partiyanın yayım organı kimi çıxış edən xəbor saytında isə gündəlik 3-4 xəbor tapmaq mümkündür. Bu da fəaliyyəti birbaşa ölkə vətəndaşları, cəmiyyətlə təmas üzrində qurulan təşkilatın kommunikasiya siyasetinin səviyyəsindən xəbor verir. Bir sözə, ilk baxışdan belə qənaət gəlmək olar ki, bu rəngli partiya əslində "media" qurumu, onun rəhbəri də "blogger" kimi fəaliyyət göstərir.

Gömrük Komitəsi ilə bağlı iddiyalara gəlincə, xaricdən poçt göndərişləri ilə edilən sifarişlər üçün nəzərdə tutulan limitin 300 dollara endirilməsi Dövlət Gömrük Komitəsinin deyil, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarıdır və müxtəlif rəsmi instansiyalarda aparılan araşdırılmalarдан, verilən rəy və təkliflərin nəzərə alınmasından sonra bu sənədin qanuni qüvvəyə minməsi məqbul sayılıb.

Üstəlik sənədin hazırlanması prosesində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınıb və Azərbaycanda tətbiq edilən 300 dollarlıq limit digər dünya dövlətlərindəki analoqlarından daha yüksəkdir. Eyni zamanda, aparılan araşdırılmalar göstərir ki, xaricdən poçt

göndərişləri ilə bağlı sifariş edən şəxslərin 90 faizi 300 dollarlıq həddi keçmir və təqribən 500 Azərbaycan manatı ekvivalenti miqdardır. Məsələn, bu hədd ölkə əhalisinin orta aylıq əməkhaqqısının miqdarına da uyğundur.

Amma nədənsə limitin 300 dollara endirilməsi Tural Abbaslı və özündən də rəngli müavini olan Mətbəb Aslanovu çox yandırır. O müavinin hansı "biznes"lə məşğul olduğu hamiya bəlliidir.

Dünyada və Azərbaycanda baş verən iqtisadi prosesləri

Ən azından izləməsini tövsiyə etdiyimiz "başqan" Tural Abbaslının diqqətinə çatdırırıq ki, gömrük ödənişləri gömrük qanunvericiliyinə əsasən tənzimlənir. Həmin qanunvericilik isə ən ali beynəlxalq qurumların mütəxəssislərinin iştiraku, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının tövsiyələri əsasında formalasılıb və ölkəmizin beynəlxalq aləmə integrasiyasını şərtləndirən əsas amillərəndən.

Hər bir xatırladıraq ki, xarici ticarət fəaliyyəti zamanı formalaşan gömrük dəyəri, gömrük ödənişləri gömrük qanunvericiliyinə əsasən tənzimlənir. Həmin qanunvericilik isə ən ali beynəlxalq qurumların mütəxəssislərinin iştiraku, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının tövsiyələri əsasında formalasılıb və ölkəmizin beynəlxalq aləmə integrasiyasını şərtləndirən əsas amillərəndən.

Natiq Axundov

rin məbləği. Sədələnan məbləğlər çıxıldılqdan sonra müdəyyən olunan gömrük dəyərinə uyğun gömrük ödənişləri hesablanır. Hərbi "başqan", mövcud qanunvericiliyi izah etdi. Nə demək istədiyimizi anladınız? Əminəm ki, yox. Çünkü "başqan" ancaq meşə qanunlarını bilir...

Bir daha xatırladıraq ki, xarici ticarət fəaliyyəti zamanı formalaşan gömrük dəyəri, gömrük ödənişləri gömrük qanunvericiliyinə əsasən tənzimlənir. Həmin qanunvericilik isə ən ali beynəlxalq qurumların mütəxəssislərinin iştiraku, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının tövsiyələri əsasında formalasılıb və ölkəmizin beynəlxalq aləmə integrasiyasını şərtləndirən əsas amillərəndən.

Hərbi "başqan" Tural Abbaslının diqqətinə çatdırırıq ki, gömrük orqanları ötən il dövlət bütçəsinə 900 milyon manat deyil, 4 milyard manata yaxın vəsait köçürüb ki, bu rəqəm son bir ay içində bütün tətəvəzi informasiya vasitələrində, dövlət rəsmilərinin açıqlamalarında öz əksini tapıb. Son iki il ərzində isə nəzərdə tutulan proqnozdan əlavə 2 milyard manat vəsait bütçəyə köçürürlər.

Gömrük Komitəsinin yeni inşa olunan inzibati binası ilə bağlı səsləndirilən iddiyalara gəlincə, binanın tikintisinə pandemiyanın öncə, daha doğrusu pandemiyanın yaradıldığı iqtisadi böhrəndən öncə başlanıb. Yeni binanın tikintisi isə Dövlət Gömrük Komitəsi əməkdaşlarının iş şəraitini yaxşılaşdırmaq məqsədi daşıyır. Belə ki, hazırda komitə əməkdaşları 10 kvadratmetrlik otaqlarda ən azı 4 nəfər olmaqla çalışır ki, bu da işin səmərəliliyi baxımından əlverişli deyil. Digər ölkələrin gömrük orqanları binaları ilə müqayisəyə gəlincə isə, burada müqayisə üçün meyar hündürlük deyil, binanın ümumi sahəsinin əməkdaşların sayına nisbəti olmalıdır.

Ən çox səsləndirilən fikirlərdən

biri də gömrük orqanlarının ləğvi ilə bağlıdır. Qeyd edək ki, hər bir gömrük əməkdaşı ölkənin iqtisadi və milli təhlükəsizliyinin keşiyində dayanan Azərbaycan vətəndaşlarıdır və əlverişlidiyi qarşılıqlı təsir etməyi istəyir. Bəzən isə gömrük orqanlarının ləğvi ilə bağlı gömrük orqanlarının əməkdaşlarıdır.

Rəngli partiya "başqan"ın digər bir iddiası isə konkret adını çəkdiyi hüquqi şəxslərə bağlıdır. Təbii ki, "hüquqi şəxs" terminini də bilməyəcək deyə adını qeyd edək. "Ambiance.Med MMC" (ümidvaram MMC-nin açıqlamasını bilər) ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlərə gəlincə, qeyd edək ki, son dövrədə aparılmış təhlillər nəticəsində bir çox hallarda ölkə ərazisində idxlə olunan bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ölkə ərazisində və ya göndərən ölkədə satış qiymətlərinin idxlə qıymətləri ilə kəskin fərqlənməsi müəyyən olunub.

Bu səbəbdən aşkar olunmuş risklərin minimallaşdırılması məqsədilə həmin malların gömrük dəyərləndirilməsi zamanı ardıcılıq prinsipinə uyğun olaraq "Gömrük tarifi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 16-ci maddəsinə əsasən eyni malların Azərbaycan Respublikasındaki satış qiyməti əsas götürülür və Qanuna əsasən həmin qiymətdən aşağıdakı məbləğlər çıxılır:

- idxlə edilmiş eyni sınıf və ya növ malların gömrük ərazisində satışı ilə əlaqədar ödənilən və ya ödənilməli olan komissiya haqları və ya həmin malların satışı ilə əlaqədar gəlir götürmək və ümumi xərcləri ödəmək üçün adətən idxlən əlavələr;

- gömrük ərazisində daşınma, yüklənmə, boşaldılma işlərinə və sığortaya adətən sərf olunan xərclər;

- malların idxlə və satışı ilə əlaqədar gömrük ərazisində ödənilməli olan gömrük rüsumlarının, vergilərin və digər ödənişlə-

"Yaşıl dəhliz" buraxılış sistemindən istifadə hüququnun verildiyi şirkətlərin əməliyyatlarının kənd təsərrüfatı və yeyinti məhsullarının idxləndirilməsi həcmində xüsusi çökisi isə statistik dəyər üzrə 62.77 faiz, ixracda isə 54.72 faiz təşkil edib. Yaşıl dəhliz sisteminin fəlsəfəsinə görə isə bu o deməkdir ki, həmin məhsullar gömrük orqanına daxil olmadan, gömrük məmərini ilə temasla məruz qalmadan sahibkarın anbarına, ya da birbaşa xarici ölkəyə göndərilir. Əminik ki, Tural Abbaslı "Yaşıl dəhliz" in nə olduğundan xəbərsizdir. Çünkü bunun üçün pəfəsli cümlələrlə alovlu çıxış etmək kifayət deyil. Oxumaq, araşdırmaq, öyrənmək gərəkir.

Üstəlik Azərbaycan gömrüyünün tətbiq etdiyi "Yaşıl dəhliz" sisteminin tələbləri qədər sadə şərtlər dönyanın ən inkişaf etmiş ölkələrində belə tətbiq edilmir. Ancaq əminik ki, Tural Abbaslı üçün bunların heç bir önəmi yoxdur.

Onun bir missiyası var, gömrük orqanlarını qaralamaq, gömrük orqanlarının fəaliyyətinə kölgə salmaq və daha da irəli gedərək öz təbəssüməsi çərçivəsində təhqir etmək. Missiya

Xülasə, istədik Tural Abbaslı kimi "eksper"ləri və "siyasətçi"ləri maarifləndirək. Amma neyndəyək ki, quyuya su tökməklə quyu sulu olmaz...

Artıq bəşəriyyətin mübtəla olduğu "COVID-19" pandemiyasının tügən etdiyi bu bir il ərzində hər bir sahədə olduğu kimi teatr, tamaşa və konser műəssisələrimizdə də canlı çıxışları izləmək mümkünüsüzə çevrilib. Pandamiya tügən səbəbindən onsuza da böyük tamaşaçı auditoriyasının qitliğindən əziyyət çəkən teatrlarımız tamaşaçı auditoriyasını onlayn olaraq toplamaq məcburiyyətdində qalıb. Elə bu səbəbdən də indi ikinci teatr mövsümünü pandemiya müşayiəti ilə davam edirik. 2020-ci ilin martında xüsusi karantin rejiminin elan edilməsindən sonra onlayn tamaşa nümayişləri, videoformatda eksperimentlər, ara-sıra sosial şəbəkələrdə izlədiyimiz canlı teatr yayımıları ilə yadda qalmağa çalışan sənət ocaqlarından biri də Gəncə Dövlət Dram Teatridir.

Özünün 126-cı teatr mövsümünü yaşayan bu sənət ocağında yaradıcılıq axtarışlarının nə vəziyyətdə olmasını öyrənmək üçün müsahibimiz Gəncə Dövlət Dram Teatrının direktoru, Respublikanın Əməkdar mədəniyyət işçisi Əli Qasımovdur.

sonra 44 günlük Zəfər tariximizin qələbəsini geniş bir formada təbliğ etmək məqsədilə şair, dramaturq Aydın Murovdağının "Alın yazısı" poeması əsasında hazırlanın, torpaqlarımız uğrunda rəşadətlə döyüşən, doğma Qarabağımızda erməni qəsbkarlarını diz çökdüren Milli Ordumuza dəstək kompaniyası çərçivəsində ekrana laşdırılan videoçarx maraqla qarşılandı. Videoçarxda "Alın yazısı" poemasından parçalar yer almaqla Ali Baş Komandan, Zəfər Sərkərdəsi, cənab İlham Əliyevin də çıxışlarının bir hissəsi toplanmaqla tamaşaçı auditoriyasına təqdim olundu. Həmçinin qeyd etmək istəyirəm ki, burada Azə-

həmçinin 30 ildən sonra Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuz tərəfindən 44 gün ərzində torpaqlarımızı yağı düşməndən azad olunması şeir

"Sirlər xəzinəsi" pyesinin məşqlərinə başlanacaq. Tamaşanın Dövlət sifarişi ilə hazırlanması üçün artıq Mədəniyyət Nazirliyinə müraciət olunub.

Teatr, pandemiya və ya onlayn görüşlər ...

Gəncə Dövlət Dram Teatrı - 126-ci mövsümde

- Əli müəllim, artıq ötən ilin mart ayından pandemiya səbəbindən teatrlarımız canlı tamaşaçı auditoriyası ilə görüşə bilmir. Sözsüz ki, bu teatrların fəaliyyətinə də müəyyən mənada çətinliklər yaradır. Bu bir il ərzində teatrın fəaliyyəti haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Təbii ki, qeyd etdiyiniz kimi bu bir il ərzində pandemiya səbəbindən fəaliyyətimizi normal qaydada əvvəlki kimi tənzimləye bilmir. Yəni repertuarımızda olan tamaşaları tam olaraq canlı aktyor ifası ilə səhnədə göstərmək mümkünüsüzə çevrilib.

Ancaq bütün bu kimi çətinliklərə baxmayaraq fəaliyyətimizi onlayn sosial şəbəkə üzərində nümayiş etdirməklə repertuar planımızda olan tamaşaları teatrların təqdim etmişik.

Bu məqsədlə Gəncə Dövlət Dram Teatrının Facebook sosial şəbəkəsində "Gəncə teatrının video tamaşaları və afişası" adlı sehifəsi yaradılaraq tamaşaçılarla ünsiyyət qurmusquq.

Teatrlar ilk vaxtlarda həftə ərzində iki gün daha sonralar isə həftə ərzində beş gün olmaqla tamaşalarımızı videoformatda izləyə biliblər. Bu güne kimi də tamaşalarımızı həmin qeyd etdiyim sehifədə izləmək mümkündür.

- Xüsusi karantin rejiminin elan edilməsindən sonra videoformatda eksperimentlər, ara-sıra sosial şəbəkələrdə izlədiyimiz canlı teatr tamaşalarının yayımılarına rast gəldik. Gəncə Dövlət Dram Teatrı bu sahədə xüsusi olaraq aktiv çıxışları ilə diqqəti cəlb edirdi. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Bu bir il ərzində yaradıcı kollektivimizlə birlükde qərara

gəldik ki, xüsusi olaraq qeyd edilən təqvim günləri ilə bağlı qısametrajlı kompozisiyaları hazırlayıb yeni bir formatda teatrların təqdim edək. Çalışdıığımız qədər bu kimi yeniliklərə imza atdıq. Sözsüz ki, yeni formatda təqdim edilən kompozisiyalar teatrın sosial şəbəkəsində yayılmış zamanında tamaşaçı baxışı və rəyləri ilə dəyərləndirildiyindən yeniliklərə daha çox imza atmaq üçün var qüvvəmizle işləmək qərarını verdik. Buna nə dərəcədə nail ola bilməksə artıq teatrların təqdim etmək istəyirəm ki, Gəncə Dövlət Dram Teatrının yaradıcı kollektivinin 29-cu ildönümüne həsr olunan "Qayıdış" adlı qısametrajlı film üzərində də yaradıcılıq işlərini artıq yekunlaşdırmışıq. 16 dəqiqəlik bu qısametrajlı filmdə Xocalı faciəsi zamanı xalqımızın başına getirilən hadisələr öz əksini tapıb. Film geniş tamaşaçı auditoriyasına təqdim olunub.

- Tarixi qan yaddaşımız olan 20 yanvar faciəsinin 31-ci ildönümü ilə əlaqədar olaraq "Vətən əmanəti" adlı videoçarxda maraqla qarşılandı. Ümumiyyətlə təqvimdə bu kimi günlərlə bağlı maraqlı sujetlərlə zəngin videoçarxların hazırlanması yaradıcı kollektiviniz üçün artıq ənənəvi hala çevrilib.

- Tamamilə düz qeyd etdiyim. Gəncə Dövlət Dram Teatrının yaradıcı kollektivi üçün bu kimi təqvim günlerinde tarixi hadisələrlə bağlı videoçarxların hazırlanması deyərdim ki, həm də böyük maraqlanır. Kollektivimiz bu kimi videoçarxların hazırlanması prosesində böyük həvəsle çalışırlar. Qeyd etmək istərdim ki, yaradıcı kollektivimiz tərəfindən hazırlanın "Vətən əmanəti" videoçarxında düşmənin Azərbaycan xalqının iradəsini sindira bilmədiyi,

formasında eks edilib. Videoçarxda Bəxtiyar Vahabzadənin, Zəlimxan Yaqubun və İqbal Nemətin şerləri səsləndirilib. Həmçinin, Şəmistan Əlizamanlıının mahnilarından istifadə olunub.

Həmçinin qeyd etmək istəyirəm ki, Gəncə Dövlət Dram Teatrının təqdimatında Xocalı soyqırımıının 29-cu ildönümüne həsr olunan "Qayıdış" adlı qısametrajlı film üzərində də yaradıcılıq işlərini artıq yekunlaşdırılmışdır. 16 dəqiqəlik bu qısametrajlı filmdə Xocalı faciəsi zamanı xalqımızın başına getirilən hadisələr öz əksini tapıb. Film geniş tamaşaçı auditoriyasına təqdim olunub.

- Bildiyiniz kimi ölkə başçısı 2021-ci ili "Nizami Gəncəvi ili" olaraq elan edib. Bu məqədə yaradıcı kollektiviniz hansı layihələr üzərində işləmək niyyətindədir?

- Artıq yaradıcı kollektivimiz bu məqsədlə ilkin addımını atıb. Belə ki, Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 ili ilə əlaqədar olaraq dahi şairin "Xəmse"sinin motivləri əsasında yeni bir kompozisiya videoçarx şəklində hazırlanaraq tamaşaçı auditoriyasına təqdim olunub.

Nizami Gəncəvi irisinin təbliğ edilməsi istiqamətində bundan sonra da kollektivimiz yaradıcılıq imkanlarından da-ha geniş formada istifadə edəcəkdir.

Belə ki, teatrımızın III rüb repertuar planında genç rejissor Elşad Əhmədovun səhnələşdiriyi və hazırlayacağı

- Repertuar planından söz düşmüşkən növbəti rüblər ərzində hansı tamaşaların hazırlanmasını planlaşdırırınız?

- Qeyd etdiyim kimi artıq III rüb üçün Nizami Gəncəvinin 880 ili ilə əlaqədar olaraq "Sirlər xəzinəsi"nin motivləri əsasında səhnələşdirilən eyni adda tamaşanın hazırlanmasını planlaşdırırıq. Həmçinin qeyd etmək istiyirəm ki, Gəncə Dövlət Dram Teatrının yaradıcı kollektivinin müraciətindən sonra möhtərem cənab Prezidentimiz Gəncə teatrların təqdimatında də Gəncə Dövlət Dram Teatrının yaradıcı kollektivinə böyük bir hədiyyəsi olan yeni əsaslı binanın tikilməsidir ki, bu ilin sentyabr ayında yekunlaşdırılması planlaşdırılır. Bu da bizim həm 127-ci teatr mövsümünün açılışı zamanına təsadüf edir həm də IV rüb üçün nəzərdə tutulur.

Təbii ki, əsaslı yeni tikilən binanın yaxın zamanlarda təhvil verilməsi kollektivimiz qarşısında böyük yaradıcılıq uğurlarının əldə edilməsi üçün imkanlar açır. Yeni teatr binasının açılışı həmçinin IV rüb üçün yerli yazarlarımızdan biri olan, dramaturq Nüşabə Əsəd Məmmədlinin "Cavad xan" tarixi dramı üzərində yaradıcılıq işlərini başlanmasına planlaşdırırıq. Bu tamaşanın da paytaxtdan dəvətli bir rejissor tərəfindən və Dövlət sifarişi əsasında hazırlanması üçün Mədəniyyət Nazirliyinə müraciəti olub. Ümid edirəm ki, hər iki pyes üzərində yaradıcı kollektivimizin işi uğurlu alınıcaq.

- Üğur olsun!

Söhbətləşdi,
Anar Burcəliyev,
Teatrşunas

Şəhidlərimizin portretini yaranan gənc rəssam Həmidə Babayeva Adaiet.az-a müsahibə verib.

- Həmidə xanım, sizi tanışaq bir az. Başqa ixtisas üzrə tələbəsiniz, amma rəssamlıqla da məşğul olursunuz.

- Babayeva Həmidə. 18 yaşım var, pedaqoji kollecin 3-cü kurs tələbəsiyim. İxtisasım "Korreksiya edici tə-

lim"-dir. Rəssamlığa həvəsim ve bacarığım olduğundan bu işlə məşğulam.

- Sosial şəbəkədə rəssam kimi ikinci Qarabağ savaşının şəhidləri ni çəkməklə diqqət çəkmisiniz.

- Bəli. Bunu özüme mənəvi borc bilmışım, edirəm, edəcəm də.

- Şəkilləri çəkib satırsınız, ya ne-

- Xeyr. Satmaq fikrim yoxdur. Çəkdikdən sonra ailələrinə, yaxınlarına hədiyyə edirəm. Belə bir şeyi sata bilərəm. Başqa rəsmələri sıfırış əsasında satıram digər rəssamlar kimi. Amma şəhidlərin rəsmələrini əsla. Bu yolla az də

verirəm, ya da taksi ilə yola salı-

"Məqsədim bütün şəhidlərimizin şəklini çəkməkdir"

ra m ,
poçtla göndə-
rirm.

- Necə düşünürsünüz, davam edə biləcəksiniz? 3000-dən çox şəhidimiz var...

- Əlbəttə. Çünkü mənim artıq onlara bir borcum var. Unutmayacam, bacardığım qədər unutdurmayacam. Məqsədim, bütün şəhidlərin rəsmələrini çəkməkdir. Allah özü kömək olsun, hamisini çəkəcəm də.

- Şəhidlərin şəklini çəkdiyinizə görə pul təklif edən olur heç? Yaxud da hansı da layihə kimi bir iş. İstər yaxınları olsun, istər başqaları.

- Layihə təklifi olmayıb, amma maddi dəstək təklifi olub ki, mən bu işi davam edim.

- Qəbul etmisiniz?

- Xeyr maddi yardım qəbul etməmişəm. Amma Xəzər Xəbərin çəklişindən sonra bir çox zənglər gəlmişdi, hamı maddi dəstək göstərmək isteyirdi, sadəcə, bir nəfər lazımlı olan ləvazimatları almışdı deyə, bir tək onu qəbul etdim.

- Müsahibə üçün də, gördüyüňüz is üçün də təşəkkür edirik.

- Buyurun, siz sağ olun.

Orxan Saffari

Olu Ağsəs

- Nə gördün Qarabağda, (soruşdum Rza Diqqətinin fotolarından) orda vəziyyət nə cürdü?

Salamatçılıqda, dedi:
məscid - minbərdən,
kəhriz - çinardan,
qəbir - başdaşından,
mina - kadrdan

hündürdü!

Hə, bir də
mat qaldım bir şeyə:
oranın quşları
adam kimi danışır,
adamları
quş kimi oxuyur deyə...

10 fevral 2021-ci il

Ramiz Bahaduroğlu

*Öziz Şaşa sən azadsan.
Öziz Şaşa biz qayıtmışq.
Öziz Şaşa biz səni dirçəldəcəyik.*

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
İlham Əliyev*

Qayıtmışq

Bu haqqın davası, haqqın savaşı,
Mayak tək parlayır Murovun başı,
Qartallar qızı vuran sildirim daşı,
Hər qarış torpağı Vətən sanmışq,
Dağlar, gözün aydın biz qayıtmışq.

Düşmənə əsir oldun-ötdü illər, fəsillər,
Qısa oduyu yandıq, ər böyüyən nəsillər,
Babəkin, Xətainin qılıncından güc əmər,
Ay, ulduz hasiyəli bayraqa sarılmışq,
Torpaq, gözün aydın biz qayıtmışq.

Oyan Xarı bülbül, oyan qərənfil,
Sil göz yaşımi Bakı, Ərdəbil,
Ey babam Pənah xan, İbrahimxəlil
Basıb sənəqlərli dağlar aşmışq,
Şuşam, gözün aydın biz qayıtmışq.

Füzuli, Cəbrayıł, Laçın, Zəngilan,
Qubadlı, Kəlbəcər, Ağdamdır yanan,
Ey odlar diyarı, can Azərbaycan,
Hər dağa, hər daşa bayraq sancmışq,
Qarabağ, gözün aydın biz qayıtmışq.

Qəlpə-qəlpə bölündün kağızdakı yazıyla,
"Gülüstəni" suvardıq "Kürakçayın" suyuyla,
Ünvanını yazdilar min yozumlu adıyla,
Bütövləşib bir olduq cahana hay salmışq,
Vətən, gözün aydın biz qayıtmışq.

Bakıda bağçalara uşaq qəbulu dayandırılıb

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində (uşaq bağçaları) uşaq qəbulu müvəqqəti dayandırılıb.

Bağça rəhbərləri və müəllimlərin vaksinasiyası başa çatana qədər məktəbəqədər təhsil müəssisələrində yeni uşaqlar qəbul edilməyəcək. Daha sonra epidemioloji vəziyyətdən asılı olaraq məsələyə baxılacaq. Bakı Şəhər Məktəbəqədər Təhsil Müəssisələri və Uşaq Evləri idarəsindən faktı təsdiqləyiblər.

Qeyd edək ki, uşaq bağçaları fevralın 15-dən fəaliyyətini bərpa edib.

MEHRİBAN

ƏDALƏT • 20 fevral 2021-ci il

O, "Juventus"da futbolun Tanrısi idi. Məhəllədə futbol oynayarkən formasını geyindiyimiz, məktəbə gedərən yemək pulumuzu xərcləməyib onun şəkilərini alan, uşaqlığımızın qəhrəmanı olan Alessandro Del Pieronan söhbət açacaqıq.

Dünya futboluna adını qızıl hərflərlə yazdırıyan italyan Del Pieronun dahiyanə futbol oynaması vardi. O, futbolun özüydü, topa sehrlə toxunuşu, zərbə texnikası, dribling tərzi, cərimə zərbələri, meydanda duruşu, böyük matçlarda meydana çıxmazı, eks-hücumda və ya mövqə hücumunda necə oynanılmalı olduğunu çox yaxşı bilirdi. Biz bu futbol ulduzunu hamidən yaxşı tanıyırıq.

Cox şanslı nəsilik, çox...

İşsiz ata, qulluqcu ana...

9 noyabr 1974-cü ildə İtaliyanın Vento bölgəsində yaşayış kasıb bir ailənin 2 oğlu arasında ən balacısı Aleks idi. Atası hansı işə əlini atsa bəxti götirmirdi. Anası evlərdə qulluqçuluq edib evin dolanışına köməklə edirdi. Atasının işlərinin yaxşı getmə-

İtaliyanın gənclərdən ibarət milli komandasında forma geyinmək şansı qazanır. "Juventus" 8 ildən sonra ölkə çempionluğunu yaşıyır. Bu uğurda Del Pieronun rolü dənizməz idi.

O dövrün istedadlı futbolcularından olan Roberto Baggio'nu əvəzedici heyətə salan Aleks "Juventus"un əvəzedilməzisi olur. Bu mübarizədə ulduzan Baggio "Juventus"la yollarını ayırb "Milan"la üz tutur. Lippinin məşqçilik dövründə karyerasının yüksələş dövrünü yaşıan Del Piero meydənlərdə şou göstərməyə davam edir. Sezo-

məsi ailənin didərgin olmağına səbəb olmuşdu. Bir yerdə qala bilməmək Del Pieronu o qədər bezdirmişdi ki, bütün günü qardaşı ilə futbol oynayırdı. Futbol onu sakitləşdirirdi. Bir dəfə dostlarına gələcəkdə yüksək maşını sürcüsü olub dünyani gəzmək istədiyini demişdi...

Futbola qapıcı olaraq başlayır

Del Pieronun həyat yolu elə bir xətt üzrə gedirdi ki, futbola olan sevgisi ondan el çəkmirdi. 13 yaşında "Padova" klubunun gənclərdən ibarət komandasında oynamaya başlayırdı.

17 yaşında "Padova" ilə ilk müqaviləsini bağlayır. Aleks futbola anasının təkidləri ilə qapıcı olaraq başlayır. Bir vaxtlar "Sampdoria" klubunun formasını geyinən qardaşının təzyiqiyle meydənin mərkəz mövqeyində oynamaya başlayır. İki illik "Seriya B" macerasından sonra 19 yaşında olan gənc Del Piero ölkənin ən böyük klublarından olan "Juventus"un formasını geyinəcək və bu forma ilə böyük uğurlara imza atacaqdı...

İlk qolunu ilk oyunda vurur

1993-1994-cü illərdə "Juventus" formasını geyiməyə başlayan Del Piero ilk qolunu ilk oyundan vurur. Maraqlısı odur ki, əvəzlənmədən sonra oyuna girib rəqib qapısına qol vuran Del Pieronu həm azarkeşlər, həm də klubun məşqçilər heyeti beynər. Sonrakı oyunda rəqib "Parma" klubu idi. Bu oyunda ilk 11-də meydana çıxıb "het-trik" edir. Aleksin bu gözel oyunu milli komandanın məşqçilərinin gözündən yayınmış. İlk olaraq

10 nömrə "Juventus"un tarixinə çevrilir

10 nömrəli forması ilə "Juventus"un tarixinə çevrilirdi. "Juventus" dedikdə ilk olaraq ağıla Del Piero gəldi. Cərimə vuruşları, uzaqdan vurduğu zərbələrlə rəqib komandaların qorxulu röyası olmuşdu. Ancaq işlər hər zaman yolunda getmir. Kapelonun məşqçilik illərində zədələr ucbatından çox vaxt əvəzedici heyətde qalır. Bütün bunlara baxmayaraq zədələrini sağaldaraq meydana qayıtdı. Qollar vuraraq azarkeşlərini sevindirməyə davam edən Del Piero 2005-2006-ci illərdə 20 qol vuraraq yenidən İtaliya milli komandasının düşərgəsinə çəgirilir. Bundan əvvəl isə 2000-ci ildə milli komanda ilə Avropa çempionatının gümüş medalına sahib olmuşdu. 2006-ci ildə Almaniyada keçirilən Dünya Çempionatında finalda Fransanı mağlub edərək çempionluq yaşıyır.

Dünya kubokunu başı üzərinə qaldırır

Dünya Çempionatından sonra Del Piero "Juventus"un heyətində yenidən əvəzedici heyətə qalır. Sezon sonunda baş məşqçi Kapello klubdan ayrıılır. Aleks baş məşqçinin gedisi ilə bağlı maraqlı açıqlama verir: "O, getməsydi mən klubdan ayrıla bilərdim".

"Juventus"un bəxtsizliyi

2006-ci ildə İtaliya futbolunda "Juventus" azarkeşləri niqşxudan hadisə baş verir. "Juventus" oyun alqı-satqışına görə aşağı liqaya göndərilir. Bəzi ulduz futbolçular klubu bu çətin vaxtda tərk edirlər. Digərlərinin getməsinə baxmayaraq, gomisin tərk etməyən kapitan və onun dostları Buffon, Birindelli, Takkinardi, İqor Tudor, Trezegé, Kamoranesi və Nedved ko-

mandasını tərk etmir və sadıq qalırlar. Komandanı tərk etmiş Viera və İbra-

ventus"u daha irəliyə apara-caqlar. Əlvida!"

10 nömrə

Del Pieronun bu məktubundan sonra rəhbərlik 10 nömrəli formanı muzeye - q o y -

himovicı ha q q i n d a Nedved maraqlı açıqlama ilə gündəmə golür: "Bir komanda ikinci liqaya düşə bilər, futbolçular gedər, geriyə sadəcə adamlar qalar".

Trezegenin açıqlaması isə daha maraqlı olmuşdu: "Bu vaxt ərzində məni mən edən "Juventus"a bağlılığımı dərk etdim. Əgər getsəydim komandaya arxa əvirmiş olardım".

İkinci divizionda oynayan "Juventus" uğurlu mövsüm keçirərək çempion olur. Bu çempionluqda şübhəsiz Del Pieronun danılmaz rolü vardır. Aleks 21 qol vuraraq bombardır olur. Növbəti mövsüm əsas liqaya qayidian "Juve" yenidən möhtəşəm oyunlar sərgiləyir. Del Piero yenə 21 qol vuraraq çempionatın ən çox qol vuran oyunçusu olur. Ancaq Del Pieronu zədələr qarabara izləyir, durmadan zədələnən və formasını itirməyə başlayan Aleks karyerasında çöküş yaşayır. 2011-ci ildə "Juventus"la çempionluq yaşayan Del Piero azarkeşləri sevindirir. Bu çempionluq sevincətirədə, azarkeşləri məyus edən Del Pieronun komandanın getməsi id...

Ayrılıq...

Azarkeşlər bir il daha Aleksin "Juventus"da qalmasını istəsələr də rəhbərlik bu-na yox deyir. Və beləliklə, "Juventus"la Del Pieronun yolları ayrılır...

Sübhən Mahmudov

Təsisçi və baş məsləhətçi: Aqil Abbas

Baş redaktor:

İradə Tunçay

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb sehfələnmiş və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilir.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h\h

Müxbir hesab: 0137010001994

S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:

380700194110045111 VOEN: 1300456161

İndeks: 0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ölkəmiz Minsk Beynəlxalq Kitab Sərgisində təmsil olunur

Fevralın 18-da 28-ci

Minsk Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası

öz işinə başlayıb. Sərgidə

20 ölkədən 281

nəşriyyat poliqrafiya

müsəssəsi iştirak edir.

Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Belorusda

səfirlərimizin dəstəyi ilə ol-

keçmiş dəstəqdə təmsil olunur. Mədəniyyət Nazirliyindən bildirilib ki, sərgidə nazirliyin Kitab dövriyyəsi və nəşriyyatlarla iş səbəbinin baş məsləhətçi İslam Hüseynov və yazıçı Zohra Bodalboylı iştirak edir. Azərbaycan stendində ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti, kitab sənəti və Qarabağ haqqında kitablar nümayiş olunur. Eyni zamanda, Azərbaycanın Belorusda Səfirliliyi tərəfindən MDB ölkələri üzrə keçirilən kitab forumunun 30 illiyinə həsr olunmuş güzəsdə mədəniyyətimizin müxtəlif sahələrinə aid nümayiş dəstəkli edilib.

Sərginin açılış mərasimina Belorusun hökumət rəsmləri, Minsk şəhəri diplomatik korpusun nümayəndələri, o cümlədən bu ölkədəki səfirimiz Lətif Qəndilov da qatılıb. Kitabsevərlərin maraqlı göstərdiyi Azərbaycan stendini Rusiya Federasiyası Prezidentinin Beynəlxalq mədəni təməldəşliq üzrə xüsusi nümayəndəsi Mıxail Şvidkov və digər rəsmlər də ziyanət ediblər. Stendimizə yaxınlaşan bütün ziyanətlər nümayənlər haqqında tərafı molumat verilir. Bu il yaranmasının 30 illiyin tamam olan Müstəqil Dövlət Birlüyü (MDB) Minsk sərgisinin faxtı qonağıdır. Onu da bildirik ki, bu il MDB-ye Belorus sədrlik edir. Minsk Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası fevralın 21-də başa çatacaq.

Bir paylaşımının qiyməti 1 milyon 250 min dollardır

"Juventus"un oyunçusu Cristiano Ronaldo futboldan kənarda da yüksək məbləğdə pullar qazanır. Qolaz xəbər verir ki, sosial mediada on çox izləyicisi olan portugalliyi hücumçunun "Instagram"dakı bir paylaşımının qiyməti təqribən 1 milyon 250 min dollarıdır.

Qeyd edək ki, 36 yaşlı oyunçunun sosial media hesablarında 500 milyon ("Instagram"da 261 milyon, "Feysbuk"da 148 milyon, "Twitter"da 91 milyon) izləyi-cisi var.

"Kurdəmir-Şərab" ASC-nin Səhmdarlarının nəzərine!

19 mart 2021-ci il tarixdə saat 10-da "Kurdəmir-Şərab" ASC-nin səhmdarlarının növbəti ümumi yığıncağı keçiriləcək.

Qarşıda duran məsələlər. Səhmdar Cəmiyyətinin 2020-ci ilin yekunlarına dair növbəti ümumi yığıncağına bütün səhmdarları dəvət edirik. Yığıncaqdə bütün səhmdarların şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlə iştirakı vacibdir. Ünvan: Kürdəmir şəhəri, S.Şixaliyev küçəsi 24. Əlaqə telefonu: (055) 222-22-28

"Kurdəmir-Şərab" ASC-nin sədri Səmədov Aqil Savalın oğlu

Cəbiyev Rauf Mirzə oğlunun adına verilmiş əmək katibası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara rayon Ərçivan kənd sakini Baxşiyev Valeh Firdun oğluna Astara Rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 24 noyabr 2003-cu il 06 sayılı qərarı ilə verilmiş Torpaq sahəsinin lan və ölçüsü AN-493408 itdiyi üçün etibarsız sayılsın.

Məmmədov Habil Sabir oğluna məxsus gəmi sürücülük vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara rayon Giləkəran kənd sakini Rzayev Əfrail Cavad oğluna Astara rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 1999-cu il 02 iyul 18 sayılı qərarı ilə verilmiş Torpaq sahəsinin plan və ölçüsü AN-229803 itdiyi üçün etibarsız sayılsın.